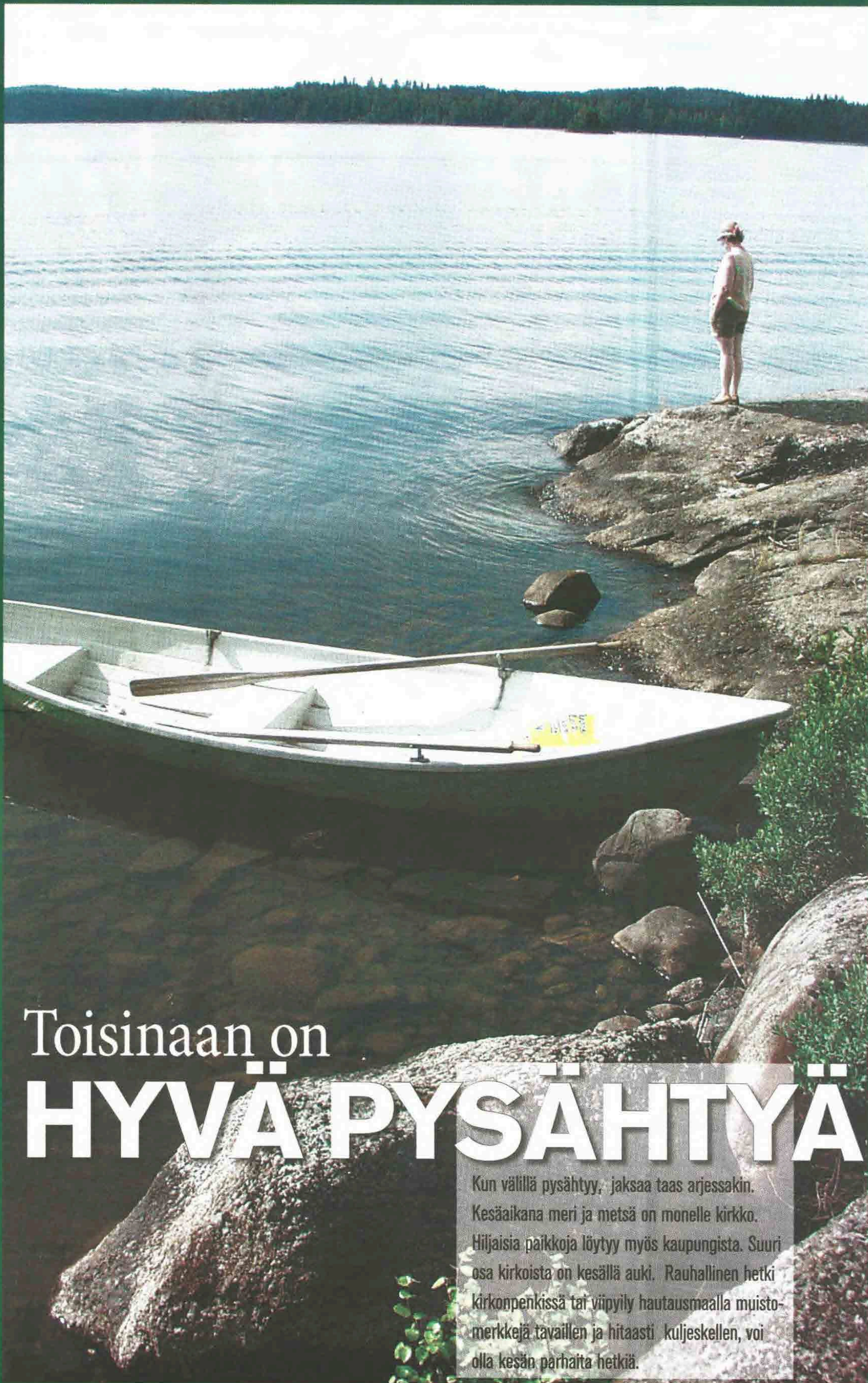

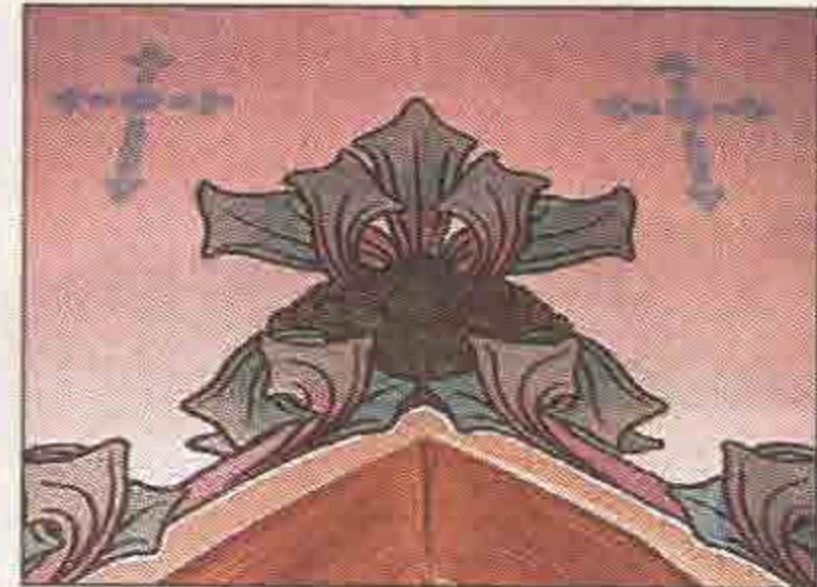

Toisinaan on

HYVÄ PYSÄHTYÄ

Kun välillä pysähtyy, jaksaa taas arjessakin. Kesäaikana meri ja metsä on monelle kirkko. Hiljaisia paikkoja löytyy myös kaupungista. Suuri osa kirkoista on kesällä auki. Rauhallinen hetki kirkonpenkissä tai viipyily hautausmaalla muistomerkkejä tavailien ja hitaasti kuljeskellen, voi olla kesän parhaita hetkiä.

Myös perennat sopivat hautausmaalle, sivu 7.

Koristekuvio Keski-Porin kirkosta.

Poikkea kirkossa

Kirkot ovat monesti hyvin koristeellisia. Joissakin kirkkoissa erilaisia symboli-kuvioita, maalauksia ja patsaita on runsaasti katsoipa kirkossa mihin kohtaan tahansa. Toisissa kirkkoissa koristelu on tehty hyvin vähäeleisesti, ja todellakin joskus pelkkä yksi risti alttarilla riittää koristeeksi.

Koristeita on hyvin monenlaisia, jotkut ovat peräisin Raamatusta, jotkut kristillisen kirkon historiasta. Raamatusta ovat peräisin ainakin risti, orjantap-pura, karitsa, malja, viiniköynnös, kyyhkynen, liekki, kolmio, silmä ja moni muu. Kirkon historiasta nousevia varhaisimpia symboleita ovat Kristus -monogrammi ja vainojen ajan kala.

Myöhemmin kirkon historiassa merkkienkyltöt, kuten opetuslapset, Maria, kirkkoisät, saivat omat tunnuksensa, jotka yleensä liittyivät heidän elämänsä tai vielä useammin kuolemaansa.

Erilaisista lähteistä koostuu varsin mittava kirkkoissa käytettyjen symbolien kokoelma. Kuvia on käytetty seinäpinnoissa, maalauksissa ja veistoksissa. Kristillinen kirkko onkin ollut yksi suurimmista taiteen suosijoista ja käyttäjistä, mm. arkkitehtuurissa, kuva- ja säveltänteissa. Onkin hienoa, että eri alojen ja aikojen taiteilijat ovat halunneet toteuttaa omaa lahjaansa kirkko-taiteessa.

Taiteilijoiden luomisen lahja näkyy siis paitsi kokoelmissa ja museoissa myös sadoissa suomalaisissa kirkkoissa.

Lomat ovat käsillä, tiekirkot ja muutkin kirkot kutsuvat kävijöitä levähtämään hetkeksi hiljaisuuteen taiteilijoiden monesti puhuttelevan sanoman äärelle.

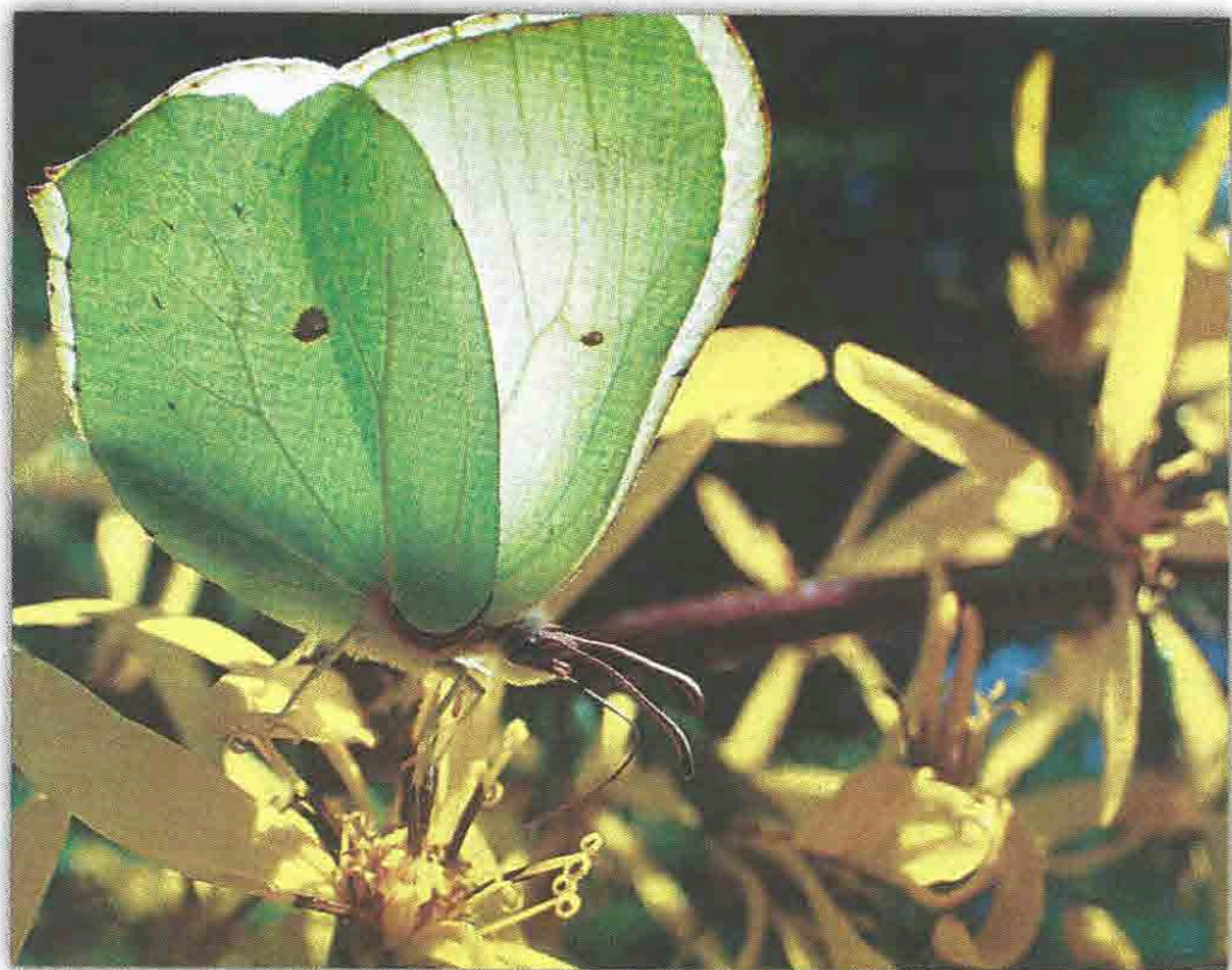
Joten - poikkeaa kirkkoissa kesällä!

Kari Erkkola
päätoimittaja

kari.erkkola@evl.fi

Jeesuksen edelläkävijä

Kesäinen luonto kertoo luomis-työstä.

Juhannusta ajattelempa yleensä enemmän sydäntänsä valoisana juhla kuin Johannes Kastajan muistopäivä. Johannes Kastajasta tämä kesäinen juhla on kuitenkin nimensä saanut. Johannes Kastaja oli Sakariaan ja Elisabetin poika. Hän oli ulkoiselta olemukseltaan ja elämäntavoltaan erikoislaituinen henkilö.

Raamattu kertoo, että Johannes kastoi ihmisiä Jordanin ympäristössä. Hän saarnasi heille parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi. Hän kehotti ihmisiä luopumaan synneistään, jotta he saisivat ne anteeksi. Anteeksisaamisen merkiksi hän kastoi heidät Jordanissa.

Johannes Kastaja sai myös kunnian kastaa ainoan synnittömän. Tästä tapahtumasta kertoo Matteuksen evankeliumi:

Silloin Jeesus tuli Galileasta Jordanille Johanneksen kastettavaksi. Johannes esteli ja sanoi: "Sinäkö tulet minun luokseni? Minunhan pitäisi saada sinulta kastel!" Mutta Jeesus vastasi hänelle: "Älä nyt vastustele. Näin meidän on tehtävä, jotta täyttyisimme Jumalan vanhurskaan tahdon." Silloin Johannes suostui

hän sen pyyntönsä. Kun Jeesus oli kastettu, hän nousi heti vedestä. Samassa taivaat aukenivat, ja Jeesus näki Jumalan Hengen laskeutuvan kyyhkynen tavoin ja asetuvan hänen päälleen. Ja taivaista kuului ääni: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt."

Pian tämän jälkeen Jeesus palasi Galileaan ja aloitti julkisen toimintansa. Hän otti mukaansa joitakin Johannes Kastajan seuraajia, joista samalla tuli hänen ensimmäisiä opetuslapsiaan.

Johannes Kastajan keskeisin merkitys oli siinä, että hän toimi Jeesuksen edelläkävijänä. Kaikki neljä evankelistaa korostavat tätä. He lainaavat profeetta Jesajaa: "Ääni huutaa: Rai-vakkaa autiomaahan Herralle tie! Tasoittakaa yli aron valtatie meidän Jumalallemme!" Näin Johannes Kastaja nähdään ihmisenä, jonka Jumala on valinnut ilmoittamaan Messiaan tulemisesta.

Juhannuksen nimihenkilö Johannes Kastaja kulkee tienraivaajana ja edelläkävijänä Jeesuk-selle. Hän viittaa itseään suurempaan. Hän osoittaa kohti maailman vapahtajaa Jeesusta.

Jyrki Kauanen
seurakuntapastori
Keski-Pori

toteutua lupaus "Antaessaan saa."
Kenen kanssa sinä tahdot jakaa elämän
aareitait antimia?

Pirjo Tiira

Porin Kirkkosanomomat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Majja-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien tiedotustoimikunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 8238 715. **Internet:** www.porievl.fi. **Kustantaja:** Suomen Kirkko-Mediat Oy, PL 137, 00201 Helsinki. **Painatus:** Salon lehtitehdas. **Jakelu:** Suomen Posti Oy. **Ilmoitusmyynti:** Tuula Vitamo-Lindström, p. (09) 4155 2309, faksi (09) 4155 2343. **Yksitystilaus:** 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 25.8.**

Kansanlähetspäivät ovat heinäkuun alussa Kuopiossa, ensi vuonna juhlat pidetään Porissa.

Kirkolliset kesäjuhlat kokoavat satojatuhansia

Luterilaisen kirkon piirissä toimivat herätysliikkeet kokoavat parisa-taatauhatta sanankuulijaa perinteisille kesäjuhlilleen. Niiden rinnalle on syntynyt kristillisten järjestöjen ja seurakuntien hengellisiä tai kulttuuripainotteisia kesätapahtumia. Loma-aika antaa runsaasti mahdollisuuksia hengelliseen virvoittumiseen.

Leestadiolaisten, körttien, evankelisten, ruokilevaisten ja ns. viidennen herätysliikkeen kesäjuhlat ovat perinne, jolla ei ole vastinetta muissa pohjoismaissa. Kyseessä on suomalainen ilmiö, jonka vetovoima ei ole vähentynyt.

Lyhyin kesäjuhlamatka tulee Porista tänä

kesänä Länsi-Suomen herännäisjuhlille, joita vietetään 9. - 11.7. Raumalla. Juhlat ovat järjestyksessä 98. ja niiden tunnuksena on "Tulkaa Kaikki".

Juhlat alkavat perjantaina 9.7. klo 18 seuroilla Rauman kirkossa, puhujana on mm. Juhlapaikkoina Pyhän Ristin kirkko, seurakuntatalo ja Nuorten talo. Avajaisseuroissa 9.7. klo 18 puhuu mm. Teljän eläkkeellä oleva kirkkoherra, rovasti Simo Koivunen. Lauantaina juhlat jatkuvat klo 10 Vanhan kirkkokä-sikirjan mukainen ehtoollisjumalanpalvelus on sunnuntaina 11.7. klo 10, klo 13 seuroissa puhuu mm. porilainen Esko Salonen, oopperalaulaja Ville Salonen laulaa.

Länsi-Suomen ruokilevaisuus on vanhin Suomeen rantautunut herätysliike. Liikkeen jakautumisen vuoksi on toiset kesäjuhlat 16.-18.7. Kalannissa. Osanottajia tullee yhteensä parituhatta.

Suuri juhlista on vanhoillislestadiolaisten Suvisuorat Nivalassa 2.-5.7. Ohjelma koostuu pääasiassa puheista ja veisusta noin 80 000 osanottajan voimin. Seuraväestä huomattava osa on lapsia.

Toiseksi eniten osanottajia, noin 50 000, odotetaan herännneiden eli körttien Herättä-jäjuhlille, jotka pidetään 16.-18.7. Ylistarossa. Ohjelma on perusrakenteeltaan perinteinen:

heränneitä ruokivat seurapuheet, veisuu ja jumalanpalvelukset.

Evankelinen herätysliike odottaa 2.-4.7. Evankeliumijuhlaansa Jämsään 15 000-20 000 osanottajaa. Juhlilla on mm. raamattutunteja, konsertteja, lähetysjuhlia sekä ohjelmaa lapsille ja nuorille.

Sotien jälkeen syntynyt ns. viides herätysliike toimii useiden järjestöjen kautta. Kansan Raamattuseuran Sanan suvipäiviä on vietetty viikkoa ennen juhannusta. Kansanlähetspäi-viä vietetään 2.-4.7. Kuopio-hallissa ja paikalle odotetaan 10 000 osanottajaa. Suomen evl. Kansanlähets järjestää lisäksi 29.7.-1.8. Nuorten Kesä -tapahtuman, joka koonnee 4000-5000 nuorta Ryttylään. Vuoden 2005 Kansanlähetspäivät järjestetään Porissa 1. - 3. heinäkuuta.

7.-8.8. Merimieskirkon 69. kesäpäivät, Porvoo. Päivillä esitöy Pohjoismaiden ensimmäinen mobile-merimieskirkko.

Kaikkialla kirkon lähetysjärjestöillä on omat kesäjuhlaansa. Tänä kesänä ehtii vielä radiolä-hetystystä tekevä Sanansaattajat ry:n kesä-päiville Pieksämäelle 2. - 4. heinäkuuta.

Kooste: Kirkon tiedotuskeskus

Kirkon tapahtumakalenteri
<http://www.evl.fi/tapahtumat/>

hyvä kysymys

Kesähäissä soi suvivirsi

Vihkipäivissä on usein musiikilla tärkeä osa. Häävirsistä ja niiden valinnasta kertoo Länsi-Porin seurakunnan kanttori Leena Tapio.

Kuinka monta virttä kirkkohäihin kannattaa valita?

- Virsiä voi olla 1-2, riippuen toimitus-kaavasta.

Minkälaisia virsiä vihkitilaisuuksia yleensä käytetään?

- Vihkitoimitukseen halutaan mieluiten sävelmältään tuttuja virsiä. Käytettäviä virsiä löytyy mm. avioliitto-, kiitos- ja vuo-denaikaosastoista.

Mitkä virret ovat suosittuja häissä?

- Ainakin kesähäissä suvivirsi (virsi 571) on suosittu. Myös virret 462, 239 ja 241 ovat

kärkipäivissä, Leena Tapio listaa.

- Jos häävieraissa on paljon lapsia tai lapsia on hääparillaan itselläänkin, niin virret voidaan valita lasten ja nuorten osastoista tai osastosta koti ja perhe, esimerkiksi virret 492, 499, 517, 464 ja 471. Käytettävien virsien listaa voi jatkaa lähes loputtomasti! Vielä voisinkin mainita virret: 326, 329, 338, 341, 430, 581 ja 600, luettele Leena Tapio ja vinkkaa: - Virsikirjan uudistetun liiteosan tulee uusia avioliittovirsiä, tuttuihin sävelmiin runoituita uusia tekstejä.

Onko jotain rajoituksia häihin valittaville virsille ja hengelliselle musiikille?

- Avioliittoon vihkiminen on kirkollinen toimitus ja samalla julkinen jumalanpalvelus. Jumalanpalveluksen yksi tärkeä osa on virret. Vihkitoimituksen musiikin tulee olla

kirkkotilaan ja toimitukseen sopivaa. Tästä linjasta on monenlaisia mielipiteitä ja usein tulee kiusallisia tilanteita, kun hääparin ainoa musiikkitoive olisi "lokkivälsä". Seurakunnassa olisi hyvä olla yhtenäinen linja, jota kaikki työntekijät noudattaisivat. Näin ei tulisi toisistaan poikkeavia mielipiteitä papeilta ja kanttoreilta.

Kenen kanssa häämusiikista voi neuvotella?

- Kanttoriin kannattaa ottaa hyvissä ajoin yhteyttä. Kanttori tapaa parin mielellään henkilökohtaisesti ja esittelee erilaisia virsi- ja musiikkivaihtoehtoja. Jos parin musiikkitoi-veet ovat selvillä, riittää puhelinkeskustelu.

Kristiina Andreasson

Päiväkerhoihin voi vielä ilmoittautua

Porin seurakuntien lasten päiväkerhot alkavat maanantaina ja tiistaina 9. ja 10. elokuuta.

Kerhot ovat 4 - 6 -vuotiaiden lasten viriketoimintaa. Päiväkerhon kokoonnutaan kaksi kertaa viikossa kolme tuntia kerrallaan. Aloituskerralla kerhossa viivytään pari tuntia.

Varsinainen kerhoilmoittautuminen on ollut jo toukokuussa. Listat kerhoryhmistä ovat toimipisteiden ovissa perjantaina 6. elokuuta.

Kerhoryhmissä on vielä tilaa, joten elokuun alusta alkaen vastaavat lastenohjaajat ottavat vastaan jälki-ilmoittautumisia.

Kerhopaikkoina ovat Ahlaisten seurakuntatalo, Keski-Porissa Isojoenrannan seurakuntakoti, Lyttilän rukoushuone, Porin seurakuntakeskus, Pormestarinluodon seurakuntakoti, Ruosniemen kirkko ja Toejoen pappila.

Länsi-Porissa Lattomeren kirkko, Länsi-Porin kirkko, Pietniemen seurakuntatalo ja Rauhanpuisto 1:n kerhohuone.

Pihlavyssä Kanaan kerhohuone, Kyläsaaren seurakuntatalo ja Pihlavan seurakuntatalo.

Porin Teljässä Harmaalinnaantie 2:n seurakuntakoti, Kalaholman kerhohuone, Sampolan kerhohuone, Teljän kirkko ja Väinölä kirkko.

Kerhomaksu on 35 euroa lukukaudelta. Sisarlennus on 50 prosenttia kerhomaksusta.

Lisätietoja ja uusien ilmoittautumiset seurakunnittain vastaavilta lastenohjaajilta 2. elokuuta alkaen: Keski-Pori/Ulla Jylhä p. 6508 819, Länsi-Pori/Hilkka Holopainen p. 6508 818, Pihlavy ja Ahlainen/Päivi Löfman p. 6508 898 ja Porin Teljä/Sari Pirhonen p. 6508 857.

Päiväkerhot alkavat elokuun toisella viikolla kuten koulutkin.

Yhteisvastuukeräykseen Porista 35 000 euroa

Porilaiset lahjoittivat tänä vuonna kirkon Yhteisvastuukeräykseen 35 325 euroa. Kukin seurakuntalainen antoi keräykseen keskimäärin 0,55 euroa. Vuonna 2003 vastaava luku oli 0,52 euroa. Yhteisvastuukeräyksen tuotto nousi Länsi-Porin, Porin Teljän ja Reposaaren seurakunnassa.

Ahlaisten seurakunnassa keräystulos oli hieman päälle 1 000 euroa. Se on 0,82 euroa seurakuntalaista kohden. Keräystuotto pieneni viime vuodesta n. 11,6 prosenttia.

Keski-Porin seurakunnan keräystulos hieman päälle 8 600 euroa on 0,42 euroa seurakuntalaista kohden. Keräystuotto laski hieman yli 8 prosenttia.

Länsi-Porin seurakunnassa keräystulos oli noin 6 800 euroa. Se on 0,53 euroa seurakuntalaista kohden. Keräystuotto nousi yli 9,5 prosenttia.

Pihlavan seurakunnassa keräystulos oli jonkin verran yli 4 000 euroa. Se on 0,59 euroa seurakuntalaista kohden. Keräystuotto laski yli 15 prosenttia.

Porin Teljän seurakunnan keräystulos vähän yli 12 600 euroa on 0,58 euroa seurakuntalaista kohden. Keräystuotto nousi melkein 21 prosenttia.

Reposaaren seurakunnassa kerättiin hieman alle 2 200 euroa. Keräystulos on 2,18 euroa seurakuntalaista kohden. Tuotto nousi yli 79 prosenttia.

Uurnapaikkoja Käppärään

Vanhan hautausmaan rakentaminen uurnahautausmaaksi aloitetaan vuonna 2007. Maantiekadun varrella lähellä vesitornia sijaitsevaa hautausmaata hoidetaan tällä hetkellä puistoalueena. Suunnitelmat uudelleen käyttöön ottamisesta on tehty 1990-luvun lopussa.

Vuosille 2005 - 2007 tarvittavat uurnapaikat varataan Käppärän hautausmaalta ison kappelin ja Maantiekadun väliseltä viheralueelta. Uurnahautojen tarve on lisääntynyt, sillä noin puolet vainajista tuhataan.

Kristillinen toipumistyö auttanut monia

KRITO-ryhmä on aikuisille tarkoitettu sielunhoidollinen tukiryhmä. Porissa aloittaa elokuussa uusi ryhmä, joka kokoontuu 11 kertaa. Kokoontuminen on joka toinen viikko kaksi tuntia kerrallaan.

— Kristus-keskeisessä toipumistyössä (KRITO) lähdemme Kristuksen avulla toipumaan läheisriippuvuudesta, eheyttämään menneisyyden haavoista, etsimään yhteyttä omaan itsemme, tunteisiimme ja tarpeisiimme sekä kasvamaan ehjempään aikuisuuteen. Uskomme Jumalaan, joka toimii ihmisen parhaaksi, ehyttään ja tukien päivittäin, kuvailee diakoni Merja Kekäläinen.

— KRITO-ryhmässä opimme näkemään Jumalan mahdollisuudet elämässämme, hän jatkaa.

— Kristuskeskeisessä toipumisryhmässä käymme rehelliisesti läpi elämäämme. Katsomme yhdessä,

mistä olemme tulleet, miten menneisyytemme vaikuttaa elämässämme tänään ja mitä voisimme tehdä, jotta haavamme parantuisivat ja vapautuisimme elämään tätä päivää.

Jokainen voi ryhmässä jakaa itsestään juuri sen verran kuin kokee hyväksi. Ryhmätyöskentelyssä käytetään Ron Rossin kirjaa "Kun kasvan isoksi, tahdon tulla aikuiseksi". Kirjan kustantaja on Karas-Sana.

Ilmoittautumiset puhelimitse

KRITO-ryhmä alkaa Porin keskustassa evlut. seurakuntayhtymän tiloissa torstaina 12.8. kello 17.30. Kokoontuminen kestää kaksi tuntia kerrallaan.

Ryhmä kokoontuu ensimmäisen tutustumisillan jälkeen 19.8. alkaen itseemme, tunteisiimme ja tarpeisiimme sekä kasvamaan ehjempään aikuisuuteen. Uskomme Jumalaan, joka toimii ihmisen parhaaksi, ehyttään ja tukien päivittäin, kuvailee diakoni Merja Kekäläinen.

— KRITO-ryhmässä opimme näkemään Jumalan mahdollisuudet elämässämme, hän jatkaa.

— Kristuskeskeisessä toipumisryhmässä käymme rehelliisesti läpi elämäämme. Katsomme yhdessä,

Jokainen ryhmään tuleva haastatellaan lyhyesti puhelimitse ilmoittautumisen yhteydessä, jolloin

KRITO-työn aloitti Kansan Raamattuseura Suomessa vuonna 1995. Sana levisi suusta suuhun: "Olen saanut apua!". Ryhmän käynneet alkoivat perustaa ja vetää uusia ryhmiä.

KRITO-ryhmät ovat sielunhoidollisia tukiryhmiä, joissa opetellaan puhumaan omista kokemuksista ja tunteista. Hyväksyvässä ilmapiirissä kasvaa hiljalleen luottamus itseen, toisiin ihmisiin ja Jumalaan. Rukous on keskeinen kasvu- ja eheyttämisen lähde.

Ryhmän jäsenet sitoutuvat noudattamaan KRITO-ryhmän sääntöjä. Niitä ovat mm. ehdoton luottamuksellisuus ja toisen kuunteleminen ilman neuvoamista.

KRITO on levinnyt liikkeenä yli seurakuntarajojen. Suomesta työ on edennyt Ruotsiin ja Australiaan.

Ilmoittautuminen KRITO-ryhmään viimeistään 9. elokuuta diakoni Merja Kekäläiselle puh. 6508763, varminnin ma-pe viikoilla 28, 29 ja 32.

Jazzmessun sanat, sävel ja puvet papin stolaa myöten ovat itse tehtyjä.

Selkomessu jazzlauantaina

Jazzmessu-selkomessu järjestetään lauantaina 24. heinäkuuta klo 19 Keski-Porin kirkossa. Tätä jumalanpalvelusta johtaa papin kanssa Sateenkaarikuoro ja -orkesteri sekä parinkymmenen henkilön esivito- ja -tanssiryhmä.

— Suurin osa laulajista, soittajista ja esilukijoista on kehitysvammaisia. He tulevat eri puolilta Satakuntaa. Kaikki nähtävä ja kuultava sanoista ja sävelistä pukuihin ja papin stolaan asti on joukon itse tekemää, kertoo

jazzmessun pappi Heikki Mäkelä.

Messussa keskeistä on laaja-alainen kommunikaatio. On paljon nähtävää ja kuultavaa, joka auttaa osallistumaan.

— Helposti opittavat melodiat ja tukiviittomat, kaikuluulu ja kaikuluu, sekä selkeä kieli ja värien ja rytmin vaihtelu, kutsuvat mukaan jokaista. Lukutaito ei ole tarpeen, kertoo jazzmessun pappi Heikki Mäkelä. Musiikin johtaa Arto Mäkelä. Jazzviikolla on Keski-Porin kir-

kossa lisäksi jazzfestivaalien järjestämä kirkkokonsertti keskiviikkona ja torstaina 21. ja 22. heinäkuuta. Tänä kesänä ei järjestetä monen vuoden jazzviikolla tuttua Kirkkopuistossa soi -tapahtumaa.

Jazzmessu 24.7. klo 19 Keski-Porin kirkossa.

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle. Muistotilaisuuudet, sidontatyöt.

Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653

Hautausseurasta
Kirkon kirkko
Uusikirkkokuja 40, PORI

Oy MalmGranit Pori Ab
ammattitaitoa vuodesta 1934

Hautakivet, kaiverukset, kivitaset ja muut alan työt.
Kruuti-Jussintie, Ulasoori 28600 PORI. Puh. (02) 637 0744, fax (02) 637 0730.

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
☎ 649 3888,
0400-869 304

HAUTAKIVET
YM. KIVIALAN TYÖT
SUORAAN KIVESTÄMÖLTÄ
KYLÄSAARESTA
AK-KIVI
Kivilestämöitie 39, 28760 PORI
p. (02) 6486075 0400-533296

ILMOITUSMYYNTI

Tuula Vitamo-Lindström

(09) 4155 2309

KOTIMAA
MEDIAT

Mikä parasta riparilla?

Teljän seurakunnan tämän kesän ensimmäinen rippikoululeiri alkoi Junnilassa jo 31. toukokuuta. Konfirmaatiota juhlittiin 12. kesäkuuta Teljän kirkossa. Vetäjinä leirillä olivat pastori Pertti Kymäläinen, nuorisotyönohjaaja Eija Kymäläinen ja nuorisotyönohjaajaksi opiskeleva Marika Muotio. Mukana olivat tietenkin myös leiriavustaja ja isokset.

Riparilaiset tapasivat toisensa ensimmäisen kerran jo tammi-kuussa, ja kevään aikana erilaisia kokoontumisia oli kymmenkunta. Viikon mittaisen leirijakson viimeisenä päivänä oli aika koota ripari-kokemuksia.

Kirkkosanomasta kysyi:

1. Mikä on ollut parasta riparilla?
2. Mikä on ollut yllättävintä?
3. Mitä opetuksesta on jäänyt mieleen?

Riku Teikari

1. Vapaa-aika, hyvät ilmat ja hyvät ruoat.

Anna Pietilä

1. Yhteishenki.
2. En tiennyt että oppitunteja olisi niin paljon ja että pitää opiskella käskyjä ja muita ulkoläksyjä.
3. Mieleen on jäänyt paljon, mutta eniten ehkä armo.

Essi Santavuo

1. Se, että on tutustunut uusiin ihmisiin ja saanut olla heidän kanssaan.

siin ja saanut olla heidän kanssaan. Oppitunnit eivät ole olleet niin kiinnostavia, mutta kyllä nekin ovat olleet tärkeitä ja hyödyllisiä.

2. Täällä oli kivaa! Aluksi ajattelin, että eihän täällä millään jaksaa olla kokonaista viikkoa, mutta nyt ihmettyyään kun täytyykin jo lähteä pois. Myös ryhmähenkki on ollut tosi hyvä, kaikki ovat voineet olla paljon vapaammin kuin vaikka koulussa.
3. Kastejuhla ja häät, joita saatiin itse olla tekemässä.

Linda Lautamäki

1. Vapaa-aika, kun on oltu rannalla.
2. Se, että vapaa-aikaa on ollut niin vähän.
3. On jäänyt paljonkin, en osaa sanoa mitään yhtä erityistä asiaa.

Mariia Kilpi

1. Toiset leiriläiset. Ja hienoja ovat olleet myös illan hiljaiset hetket, kun on voinut miettiä mitä oikein ajattelee täällä puhutuista asioista.
2. Ihmiset ovat yllättävän mukavia. Nekin, joita ei ennen leiriä tuntenut. Kaikki ovat tulleet kaikkien kanssa toimeen.
3. Kaikki sellainen mihin on saanut itse osallistua.

Haastattelut ja kuvat
Katriina Mäkinen

Itua elämään -hanke päättyi

Kaksivuotinen Itua elämään -hanke on päättynyt. Pormestarinluodossa nuorten ja nuorten perheiden parissa tehty työ tuotti mm. läksypiiritöinnin, josta hankkeen vetäjät Tuula Eskelinen ja Minna Heikkilä ovat erityisen iloisia.

He haluavatkin kiittää läksypiiritöintään osallistuneita arvokkaasta yhteistyöstä läksypiiritöinnin kehittämiseksi.

— Kiitämme nuoria ja heidän perheitään, läksypiiritöintään osallistuneita arvokkaasta yhteistyöstä läksypiiritöinnin kehittämiseksi.

— Itua elämään -hankkeeseen saatiin Kelalta nuorten kuntoutuskokeilutoiminnan rahoitusta.

Läksypiirissä hoidetaan koulutehtäviä yhdessä. Monen nuoren koulutuksen arvosanat ovat parantuneet.

Metsäkappelissa iltakirkkoja

Metsähautausmaan kappelissa on kesän ajan joka torstai klo 19 iltakirkko. Ohjelma vaihtelee hartaushetkistä runoon, musiikkiin ja yhteislauluihin.

Sanan ja säveln iltaa vietetään 5.8. Musiikki Raimo Tanskanen, lausunta Maire Koski sekä laulut Lasse Viitanen ja Jari Tanskanen.

Metsäkappelin iltakirkot päättyvät 12.8. Tuomaskuoron yhteislaulutilaisuuteen.

Metsäkappelin iltakirkot 12. elokuuta saakka joka torstai klo 19.

Seurakuntaretki lahjaksi

Keski-Porin ja Porin Teljän seurakuntaretkille ja leireille voi ostaa lahjakortin seurakuntatoimistosta, Hallituskatu 9 b.

Lahjakortilla voi muistaa ystävänsä merkkipäivänä tai muutenkin. Lähiainojen ohjelmassa on esim. retkeilevän kesäkerhon matkat ja raamattuviikonloppu Junnilassa. Lahjakortin voi hankkia maksamalla seurakuntatoimistossa retken tai leirin osanottomaksun. Lahjan saajan on syytä vielä varmistaa lahjakorttinsa käyttö.

Retkilahjakortti seurakuntatoimistosta, Hallituskatu 9b, ma-pe klo 8.30-15, to 8.30-17.

Tuoreitten isien ilta

Isäksi tänä vuonna tulneiden saunailtaa vietetään perjantaina 16. heinäkuuta Silokallion kurssikeskuksessa.

Lähtö klo 17.30 Länsi-Porin kirkosta. Mukana on diakoniatyöntekijä Jouni Kivimaa. Isyyden ja muiden tärkeiden asioiden pohdintaa leppoisasti saunan lauteilla ja grillin äärellä.

Ilmoittautumiset 24.6. mennessä Länsi-Porin srk.toimisto, p. 6370572.

Päivärippikoulussa talkoita ja retkeilyä

Keski-Porin päivärippikoululaiset viettivät konfirmaatiojuhlaansa viikkoa ennen juhannusta. Takana oli puolen vuoden monivaiheinen rippikoulu, jossa seurakuntatoiminta tuli monipuolisesti tutuksi.

Rippikoulun vastuhenkilöiden lehtori Pirkko Heikkilä ja diakonissa Marja-Leena Silvanin ohella mukana oli joukko rippikoulukum-

meja, jotka hoitivat monia käytännön järjestelyjä ja olivat mukana tutustumiskäynnillä.

Kesäisen rippikouluviikon aikana käytiin kuuntelemaan iltamusiikkia Keski-Porin kirkossa ja vietiin päiväretkeillen Vammalassa.

Keväällä rippikoululaiset haravoivat Käppärän hautausmaalla. Töihin opasti työnjohtaja Esko

Ahonen ja palkkarahat kuitattiin kiinteistötoimesta.

Siivoustyön palkan nuoret päättivät lahjoittaa Satakunnan keskussairaalaan. Sinne vietiin koko joukolla kirjoja ja palapelejä.

Rippikoululaiset veivät koko joukolla kirjat ja palapelit sairaalaan lasten iloksi.

Rippikoululaiset veivät koko joukolla kirjat ja palapelit sairaalaan lasten iloksi.

Silokallion kurssikeskus on valmistunut 1983, nyt on menossa jo 21. leirikesä.

Varhaisnuorisotyö karttaa koulumaisuutta

– Varhaisnuorisotyö on kristillistä kasvatusta ei-koulumaisin keinoin. Tyttöleirit ovat jo monta vuotta olleet ”in”. Poikaviikareiden energiasta ja ajasta seurakunta joutuu kilpailemaan urheiluseurojen kanssa, kertoo seurakuntayhtymän nuorisosihteeri Regina Laeslahti.

Partiolaisten yrjönpäiväjuhlaan osallistui noin 160 henkilöä.

Pääosa varhaisnuorisotyöstä tehdään paikallis seurakunnissa. Perinteisten pyhäkoulujen, tyttö- ja poikakerhojen ohella ”erikoiskerhoja”, kuten isien ja poikien ippikerho Länsi-Porissa. Poikakerhojen ohjelmassa on yleensä toiminnallisuutta, kuten sähköpelaamista tai nikkarointia.

Ainoa varhaisnuorten kuoro Porin seurakunnissa on Teljässä toimiva Tuhannet sydämet, jota vetää Heli Lehtonen. Teljän seurakunnalla varhaisnuorilla on myös oma lähetyslehti ”Viidakkorumpu”.

Leirit toiminta on Porin seurakuntayhtymässä järjestetty yhteisenä toimintana.

– Aikaisemmin leirille ilmoittautumista joutui jonottamaan, mutta nyt ilmoittautua on voinut helpomalla tavalla: netissä, faksilla, postitse tai kaavakkeen itse tuomalla. Mikäli jollekin leirille on liikaa tuloja, leiriläiset arvotaan. Vuosittain leirille osallistuu noin 500 varhaisnuorta, Laeslahti kertoo.

Hänen vastuualueenaan seurakuntayhtymässä on myös partiotoiminta.

Nuoret vapaaehtoisina

Seurakunnan vapaaehtoistyöstä puhuttaessa tarkoitetaan usein vanhus-, mielenterveys- tai päihdetyössä toimivia vapaaehtoisia. Nuoret saataan unohtaa.

– Nuoria on kuitenkin paljon esimerkiksi isosina, leiriavustajina ja kerhoharjoittajina. Partiotoinnissa

vapaaehtoisia on erityisen paljon, noin 250 nuorta erilaisissa ohjaajan tehtävissä. Monista näistä kasvaa kirkon päättäjää, huomauttaa Regina Laeslahti.

Porin seurakunnissa toimii yhdeksän lippukuntaa: Ahlaisten Ankkurit, Käppäräpartio, Meri-Porin Partio, Saaren Kiertäjät, Porin Tulitikut, Porin Nuotiopojat, Mesikäpälät, Teljän Tuikheet ja Väinän Vartijat. Lisäksi Vapaakirkolla on yksi lippukunta, ja kannatusyhdistyksen ylläpitämiä ovat Porin Tertut ja Ruoriopojat.

Kaikki tekevät kristillistä kasvatustyötä partioaatteen mukaisesti, Laeslahti toteaa.

Partiossa nuorille annetaan vastuita. Partio-ohjelma on nou-

Nuorisosihteeri Regina ”Rexu” Laeslahti muistuttaa, että nuoret ovat melkoinen vapaaehtoisten joukko seurakuntatyössä.

sujoiteinen suoritusohjelma, jossa tehtävät vaikeutuvat iän kasaessa, hän jatkaa.

Seurakuntien lippukuntien partiolaiset antavat partiolupauksensa kirkossa, Porissa useimmiten itsenäisyyspäivänä. Partiolainen lupaa: ”Tahtoon rakastaa Jumalaa, lähimmäistäni, isänmaatani ja ihmiskuntaa toteuttaen elämässäni partioihanteita.”

Partioihanteisiin kuuluu kehittää itseään ihmisenä, kunnioittaa toista ihmistä, auttaa ja palvella, rakastaa ja suojella luontoa, olla uskollinen ja luotettava, rakentaa ystäväyhtiä yli rajojen ja etsiä elämän totuutta.

Teksti ja kuvat: Marjaana Perttula

Poimintoja toimintakertomuksesta

Jäsenet:

Porin ev.lut. seurakuntayhtymään kuuluu kuusi seurakuntaa. Seurakunnissa oli vuodenvaihteessa 64143 jäsentä. Väkiluku seurakunnittain: Ahlainen 1226 (+8), Keski-Pori 20311 (+247), Länsi-Pori 12908 (+11), Pihlaja 6893 (+48), Porin Teljä (-309) ja Reposaari 1000 (-17). Jäsenmäärä väheni vuoden 2003 aikana 12 henkilöllä. Kirkkoon liittyi 164 henkeä ja erosi 452 henkeä.

Kirkolliset toimitukset: Porissa kastettiin 684 lasta. Kastettujen osuus syntynytistä oli 90,5 prosenttia. Avioliittoja solmittiin 348.

Porin hautausmailla oli hautauksia yht. 745. (Porin ev.lut. seurakuntien jäseniä 565, muiden seurakuntien jäseniä 56 ja väestörekisteriin kuuluvia 124). Uurna- ja tuhkahautauksia oli hautauksista 57,6 prosenttia (ed. vuonna 51,3 prosenttia). Eniten hautauksia on Käppärässä (576). Kirkollisiin toimituksiin osallistui 55195 henkilöä.

Lapset ja nuoret:

Päiväkerhoa ja koululaisten ilta-päiväkerhoa kävi yhteensä 1091 lasta. Kerhoja järjestettiin 24 paikassa eri puolilla Poria. Tyttö- ja poikakerhoissa oli 667 ja pyhäkoulussa 238 lasta. Erityisnuorisotyön Saapas-päi-

vystyksessä kävi 846 nuorta. Rippikouluilaisia oli 783. 15-vuotiaista porilaisnuorista kävi rippikoulun 89 prosenttia.

Jumalanpalvelukset:

Jumalanpalveluskäyntejä oli Porissa viime vuonna yli 85 000. Keski-väkiluvusta jumalanpalveluksiin osallistuneita oli Porissa 2,6 prosenttia. Pyhäpäivien jumalanpalveluksiin kokoonnuttiin Porissa 505 kertaa. Yhdessä pyhäpäivän jumalanpalveluksessa oli läsnä keskimäärin 83 henkilöä. Muita jumalanpalveluksia (mm. koululaiskirkot ja muut erityisjumalanpalvelukset) järjestettiin 293 kertaa, osanottajia oli keski-

määrin 137 henkilöä/tilaisuus. Diakonia ja lähetystyö: Paikallis seurakunnissa diakoniatyön asiakkaita oli viime vuonna 6800.

Diakoniakeskuksen järjestämällä leireillä, pääasiassa Junnilassa, nautti kesästä yli 500 leiriläistä. Lähetystyön kannatus oli keskimäärin neljä euroa jäsentä kohti. Seurakunnittain: Reposaari 6 e, Ahlainen ja Keski-Pori 4 e, Länsi-Pori, Pihlaja ja Porin Teljä 3 e/jäsen.

Henkilöstö ja toimitilat:

Henkilöstön määrä oli vuonna 2003 tasan 200. Henkilöstöstä on seurakuntatyössä 121, kiin-

teistö- ja kirkonpalvelutyössä 33, hallinto- ja toimistotyössä 29, hautausmaatyössä 11 ja muissa töissä kuusi henkilöä. Porin seurakuntayhtymällä on omistuksessaan kuusi kirkkoa, 16 seurakuntataloa, yksi asuintalo, kaksi leiri- ja kurssikeskusta, kuusi hautausmaiden rakennusta ja kaksi muuta kiinteistöä.

Porin seurakuntien tilinpäätös- ja toimintakertomus vuodelta 2003 on käsitelty yhteisessä kirkkovaltuustossa 2. kesäkuuta.

Hautakivi ja haudan sijainti ratkaisevat kukkavalinnan

Käppärän hautausmaan kasvillisuus uudistuu pikkuhiljaa. Lahoja puita kaadetaan ja uusia istutetaan. Istutuspaikka ratkaisee kasvin valinnan – myös yksittäisten hautojen kohdalla. Aurinkoa ja lämpöä runsaasti tarvitsevaa kukkasta ei kannata istuttaa varjoisalle paikalle.

Seurakunnan kukkavalikoidessa Käppärän hautausmaalla ovat mukulabegonia, ahkeraliisa, verenpisara, kesäbegonia ja pelargonia. Kukkasten istutusalueisiin vaikuttavat monet tekijät:

– Kasveilla täytyy olla juuri niille sopivat olosuhteet. Jotkut kukkaset tarvitsevat paljon aurinkoa, toiset viihtyvät puolivarjossa. On runsaasti kastelua vaativia kukkia, mutta myös vähemmällä kastelulla eläviä, kertoo vs. puistoputarhuri Maarit Saloniitty.

Myös hauta ja hautakivi asettavat tiettyjä vaatimuksia:

– Isolle haudalle pitää valita iso kukka, korkea kivi vaatii näyttävän kukan.

Haudoilta ei voi kuitenkaan istuttaa ihan millaisia kasveja tahansa. Hautakiven taakse istutetut, korkeaksi kasvavat perennat tai haudalle istutettu puu eivät ole sopivia valintoja.

– Saniaiset, rikot, maksaruohot, vuokot ja vuorenkilpi käyvät oikein hyvin. Haudalle voi istuttaa sekä moni- että yksivuotisia kasveja, esimerkiksi kesäkukkaa keskelle ja monivuotiset reunoihin, vinkkaa Saloniitty. Saloniityltä voi suoraan kysellä lisää haudoille sopivista kasveista.

Liikaa ei haudalle kasveja kannattaa kuitenkaan istuttaa.

– Ei haudalle ole pakko laittaa kasveja. Alueesta riippuen voi valita hiekan tai nurmikon. Jos valitsee pelkän hiekan, pitäisi katsoa, etteivät korkeat rikkaruohot törröitä hiekassa.

Haudoilta syntyvän kasvijätteen voi heittää käytävillä oleviin kasvijätetasoihin, jotka ovat menossa kompostoitaviksi. Isot harmaat roskikset eivät ole paikka kasvijätteelle. Tarvittaessa voi kysyä hautausmaan henkilökunnalta neuvoja.

Kasvien valinnan lisäksi myös reunakivetykselle on rajoituksia uudella uurna-alueella.

– Uudella uurna-alueella ei saa laittaa korkeita kivireunuksia haudapaikan ympärille. Kivet saavat olla upotettuja ja nurmikon tasolla. Myös nurmikon tasolle upotettuja Biolan- ja joutuuime laskemaan useita liian korkeita reunakivetyksiä. Uurna-alueen käyttösuunnitelma eroaa muusta hautausmaasta, selvittää Saloniitty.

– Jazzien aikana ollaan joskus jouduttu siirtämään joku ihminen aidan toiselle puolelle. Koirista ei ole

Käppärän hautausmaalle tulivat kukat kesäkuun alkupäivinä. Airi Isoviita istutti pegonioita, Sirkka Kokkonen haravoi.

Kasvillisuutta uudistetaan alue kerrallaan

Seurakunnan kanssa voi solmia haudanhoitosopimuksen. Sopimukset tehdään seurakuntayhtymän hautauspalveluissa, Hallituskatu 9 b, 1.kerros. Hoitosopimus voidaan tehdä pidemmäksi aikaa tai vaikka ainoastaan kesäajaksi. Vaihtoehtona on myös pelkkä kasteluhoito.

Kasteluhoidossa oleville haudoille toivotaan kukkapenkkiä. Kukkapenkeissä vesi pysyy paremmin kasteltaessa. Jos sopimus on vain kesähoidosta, peruskunnostus keväällä pitäisi tehdä itse. Peruskunnostuksesta veloitetaan erikseen, jos se teetetään seurakunnalla, Maarit Saloniitty sanoo.

Hautakivi pitäisi puhdistaa niin, että tekstit näkyvät. Pidemmässä hoitosopimuksissa kiven kunnostus kuuluu hintaan. Hautakivet saattavat kallistua tai jopa kaatua itsestään, mutta valitettavasti synä saattaa olla myös ajattelemattomuus tai ilkeävalta.

– Hautakivien päällä ei saa istua, eikä niihin saa nojata, sillä ne voivat kaatua, Maarit Saloniitty muistuttaa.

Jos hauta ei ole seurakunnan hoidossa, esimerkiksi kiven oikaisusta veloitetaan voimassaolevan hinnaston mukaan. Hautakivien oikaisuja tehdään muiden töiden aikataulujen salliessa.

Ilkivaltaa ei Käppärän hautausmaalla paljonkaan ole. – Jazzien aikana ollaan joskus jouduttu siirtämään joku ihminen aidan toiselle puolelle. Koirista ei ole

Pelargoniat odottavat istutusvuoroa.

tullut ongelmia. Kesäkukkien istutus alkoi kesäkuun toisella viikolla. Joka vuosi tulee kyselyjä istutuksen ajankohdasta, jota pidetään myöhäisenä.

– Hallan takia ei kukkia istuteta aiemmin. Kukkaset tulevat kasvihuoneesta, eivätkä kestä sen vuoksi lainkaan kylmää. Alueiden laajuuden takia kukkia ei myöskään ehditä istuttamaan kaikkialle samanaikaisesti, Maarit Saloniitty kertoo.

Käppärän hautausmaan kasvillisuutta uudistetaan alue kerrallaan.

– Uudelle uurna-alueelle on tehty runsaasti istutuksia, mainitsee Saloniitty.

Äkinäisiä muutoksia kasvien ja puiden suhteen ei tehdä. Puita ei esimerkiksi kaadeta, koska ne roskaa.

– Puut ovat hyödyllisiä: hallavaaraa on harvemmin puisella alueella. Puut suojaavat kasveja paahteelta ja melulta, sitovat maaperää sekä puh-

Hautausmaan itäpäädyssä kukkivat pensaat pitkin kesää.

distavat saasteita kaupungin ilmasta. Lisäksi puut luovat viihtyisyyttä, luettelee Saloniitty. – Lahoja puita jouduttiin kaatamaan viime talvenakin. Tulevina talvina joudutaan kaatamaan lahonneita koivuja ja vaahteroita.

Uusien puiden istutuspaikat on suunniteltava erityisen tarkkaan hautausmaalla käytössä olevien erilaisten koneiden vuoksi.

Teksti: Kristiina Andreasson
Kuvat: Majja-Leena Seppälä

Saarnatuoli kirkon mukaan

Saarnatuolit vaihtelevat koristeellisista luomuksista pelkistettyihin laatikoihin. Saarnatuoli kertoo kirkon rakentamisen ajankohdasta ja tyylistä, mutta myös teologisista painotuksista. Äänentoistotekniikan kehittymisen myötä saarnatuolien ylhäinen sijainti ja kaikutakokset ovat käyneet tarpeettomiksi.

V arhaisen kirkon aikaan saarnaaminen oli jumalanpalveluksen johtajan, piispan, tehtävä. Piispa saarnasi piispanistuintaan (kathedra) istuen. Seurakuntien kasvaessa myös papit saivat oikeuden saarnata. Saarnan paikaksi vakiintui lukupulpetti (ambo). Myöhemmin keskiajalla saarnat pidettiin saarnatuolista, joka oli sijoitettu kirkkotalissa olevaan pylväseen.

Saarnan opetustehtävän takia saarnatuoli nostettiin kirkon reunoja kiertävän lehterin tasolle. Tällaisia ovat Porissa Keski-Porin, Reposaa- ren ja Ahlaisten kirkkojen saarnatuolit.

Luterilaisuudessa saarnatuoli on osaltaan korostanut Jumalan sanan asemaa ja saarnan merkitystä Jumalan hyvien tekojen kuuluttamisena. Saarnatuoli on tarkoitettu paikaksi, josta Jumalan sana julistetaan kuuluvasti ja selvästi. Kuuluvuuden turvaamiseksi Ahlaisten ja Keski-Porin kirkkoihin rakennettiin aikoinaan perinteiset kaikukatkokset (baldakini) saarnatuolien päälle.

Opetuslapset Keski-Porissa

Porin kirkkojen arvoesineet – saarnatuolit mukaan lukien – inventoitiin kuluvan talven aikana. Inventoijana toimi Anu Ketonen, joka opiskelee kulttuuriperinnön koulutusohjelmassa Porin yliopistokeskuksessa. Ketonen on inventoinut myös lähi-seurakuntien kirkkojen esineistöä.

Porin pääkirkkojen saarnatuoleista ylväimmän näköinen on Keski-Porin 1800-luvulla rakennettun kirkon kuusitahoinen saarnatuoli, joka seisoo kahdeksan tammipuuseen pylvään päällä kolmen ja puolen metrin korkeudessa. Jokaisessa tahossa on valkoinen, opetuslapsia kuvaava veistos. Saarnatuoliin vievän kierre-portaikon kaide on osin tamminen, osin tammeksi ootattu, puupeleini ja kullatuin yksityiskohdin koristettu. Kaikukatos on uusgoottilaiseen henkeen runsaasti koristettu. Sen päällä on myös erikoinen, lappeellaan oleva kullattu risti.

Saarnatuolissa on kuusi apostolin patsasta: Pietari, Juudas Jaakobin poika, Johannes, Bartolomeus, Jaakob nuorempi ja Filippus, kertoo kirkkoherra Kari Erkkola.

Apostolit kantavat tunnusmerkkejä, jotka yleensä viittaavat heidän kuolintapaansa. Esimerkiksi Filippus kantaa T-mallista ristiä kuvaamaan sitä, minkälaiselle ristille hänet ristiinnaulittiin.

Pietarin tunnuksena on avain merkinä avainten vallasta ja Johanneskuoleman Pathmos-saarella.

Neljällä apostolilla on kädessään kirja, mikä kuvaa kirjotetun evankeliumin merkitystä.

Johannes nousee esiin Ahlaisissa

Ahlaisten sinivihreäsävyinen saarnatuoli on kirkon rakentaja Salomon Köykkä-Köhlströmin käsialaa 1700-luvun lopulta.

Barokin ajan tyylinen, pulleanpyöreä saarnatuoli seisoo tukiparrun varassa ikkunan vieressä. Portaikkosaa ja tasanteella on puupeilirakenteiset kaitteet, ja saarnatuolin eri tahojen peileissä on Matteusta, Markusta, Luukasta ja Johannesta kuvaavat maalaukset. Myöhempiä barokkia edustavat maalaukset paljastuivat vuoden 1971 entistämisen ja uudelleenmaalauksien yhteydessä, kun valkoiseksi päällemaalatusta saarnatuolista poistettiin värikerrokset. Uudelleenmaalauksessa käytettiin pääosin sinisen ja vaalean sävyjä. Tukiparrun ja saarnatuolin välin jäävä peitelaudoitettu osa on ootattu kirkkaan siniseksi.

Saarnatuolin yläpuolella olevassa 8-tahoisessa kaikukatkoksessa on vihreällä, sinisellä, punaisella ja keltaisella maalattuja puisia koristeosia.

Kirkkoherra Heimo Hietasen mielestä huomionarvoista maalauksissa on se, että maalari on nostanut Johannesen erottumaan joukosta. Muilla evankelisteilla on edessään kirja, Johannesella ehtoollismalja ohjaamassa ajatuksia Jumalan Karitsaan.

Maalaukset ovat aika karuja, eikä niihin ole maalattu kirja- ja ehtoollissymboliikkaa lisäksi juurikaan muita vertauskuvia, toteaa Hietanen.

Viiva-aihe Reposaaressa

Vuonna 1876 valmistuneen Reposaa- ren kirkon saarnatuoli on ilmeisesti alkuperäinen, joskin alkuperäiseltä paikaltaan vuonna 1906 siirretty. Saarnatuoli sijaitsi ensin alttarin yläpuolella niin, että käynti sinne oli suoraan sakastista.

Kirkon sisätilat korjattiin vuonna 1928, ja samaan aikaan Lennart Segerstråle maalasi kirkon kattoon neljä suurta maalausta. Sen ohella hän suunnitteli saarnatuolin siniharmaan, viiva-aiheisen koristelun. Tukiparrun varassa vajaan kolmen metrin korkeudella sijaitseva saarnatuoli on peilitahoinen, ja myös saarnatuoliin johtavien portaiden kaitteissa on puupeilit.

Enkelin siipi Teljässä

Betonista valettu saarnatuoli on Teljän vuonna 1973 valmistuneen, modernin punatiilisen kirkon erikoinen. Saarnatuoli sijaitsee vajaan kahden metrin korkeudella.

Saarnatuolin neljään tahoon, portaiden umpikaiteeseen ja saarnatuolin katokseen on jätetty näkymään valutyössä käytettyjen lautojen jäljet. Saarnatuolin ylle kaartuu betonilevy, joka on tarkoitettu kuvaamaan enkelin siiven muotoa. Kaartuva betonilevy on kiinnitetty kannatinpylväseen pulteilla.

Vihkimäristi Pihlavassa

Pihlavan kirkossa on yksinkertainen, tummaksi petsattu puinen saarnatuoli. Edessä on kaksi puuleikkauksin tehtyä ns. vihkimäristä.

Kyseinen risti julistaa meille, että Kristus on maailman keskellä sen kuninkaana, kuvailee kirkkoherra Pertti Hietalahti.

Pihlavan kirkossa alttaripöydän puinen osa, alttarikaide ja saarnatuoli ovat samaa materiaalia ja samaa sävyä muodostaen oman arkkitehtonisen kokonaisuuden.

Saarnatuoli on kaksi askelmaa lattiatasoa ylempänä.

Lukupulpetti ja saarnatuoli Länsi-Porissa

Länsi-Porin kirkon saarnatuoli on osa kuorikokonaisuutta, joka valmistui kirkon remontin yhteydessä vuonna 1993. Saarnatuoli sijaitsee kuoritilan reunalla, kaksi askelmaa kirkon lattiaa korkeammalla.

Saarnatuolin ja vastakkaisella puolella olevan lukupulpetin välin jää alttarikaide polvistumista varten. Saarnatuoli koostuu valkoisesta maalattua MDF-levystä. Sen kolmeen tahoon on jyrskyttö nelioita, jotka on pinnoitettu harmaalla levyllä.

Länsi-Porin vs. kirkkoherra Matti Kaartinen kertoo, että aiemmin kirkkoissa oli kaksi lukupulpettia: epistolat-ambo ja evankeliumiambo. Tätä perinnettä noudatetaan Länsi-Porin kirkossa käytetään molempia jumalanpalveluksessa. Johdantosanat ja sanaosa luetaan epistolat-ambosta (lukupulpetti) ja saarna pidetään evankeliumiambosta (saarnatuoli). Vain ehtoollisen toimittamisen aikana pappi on alttaripöydän takana.

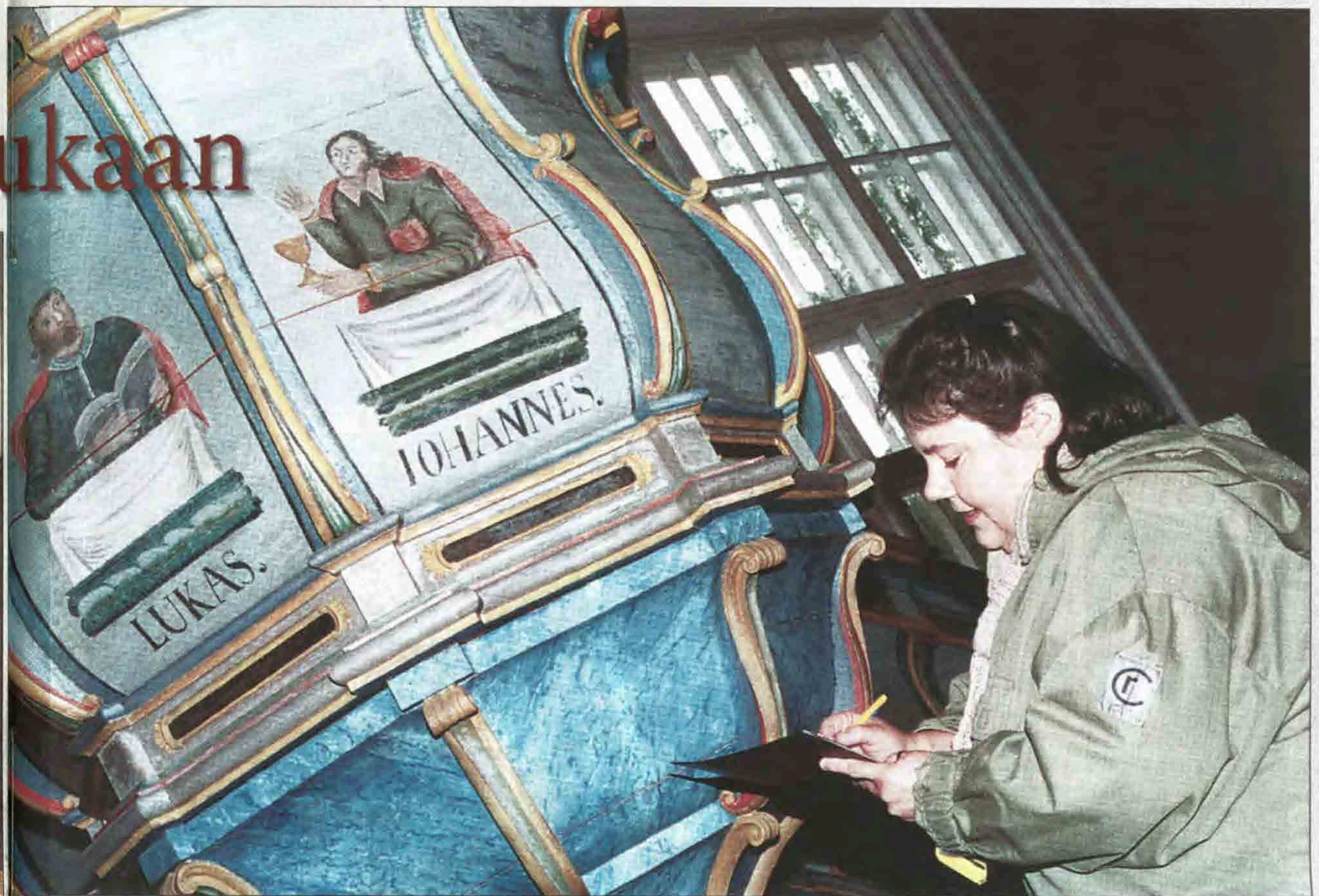
Ylhäällä sijaitsevista saarnatuoleista on monin paikoin luovuttu, koska äänentoisto pelaa muutenkin, Matti Kaartinen huomauttaa.

Ylhäältä puhuminen antoi väärän psykologisen viestin: ikään kuin pappi olisi jotenkin ylempänä muita. Nykyisin papit saarnaavat edestä, samalta tomin tasalta.

Teksti: Marjaana Perttula
Kuvat: Marjaana Perttula, Pertti Hietalahti, Maija-Leena Seppälä

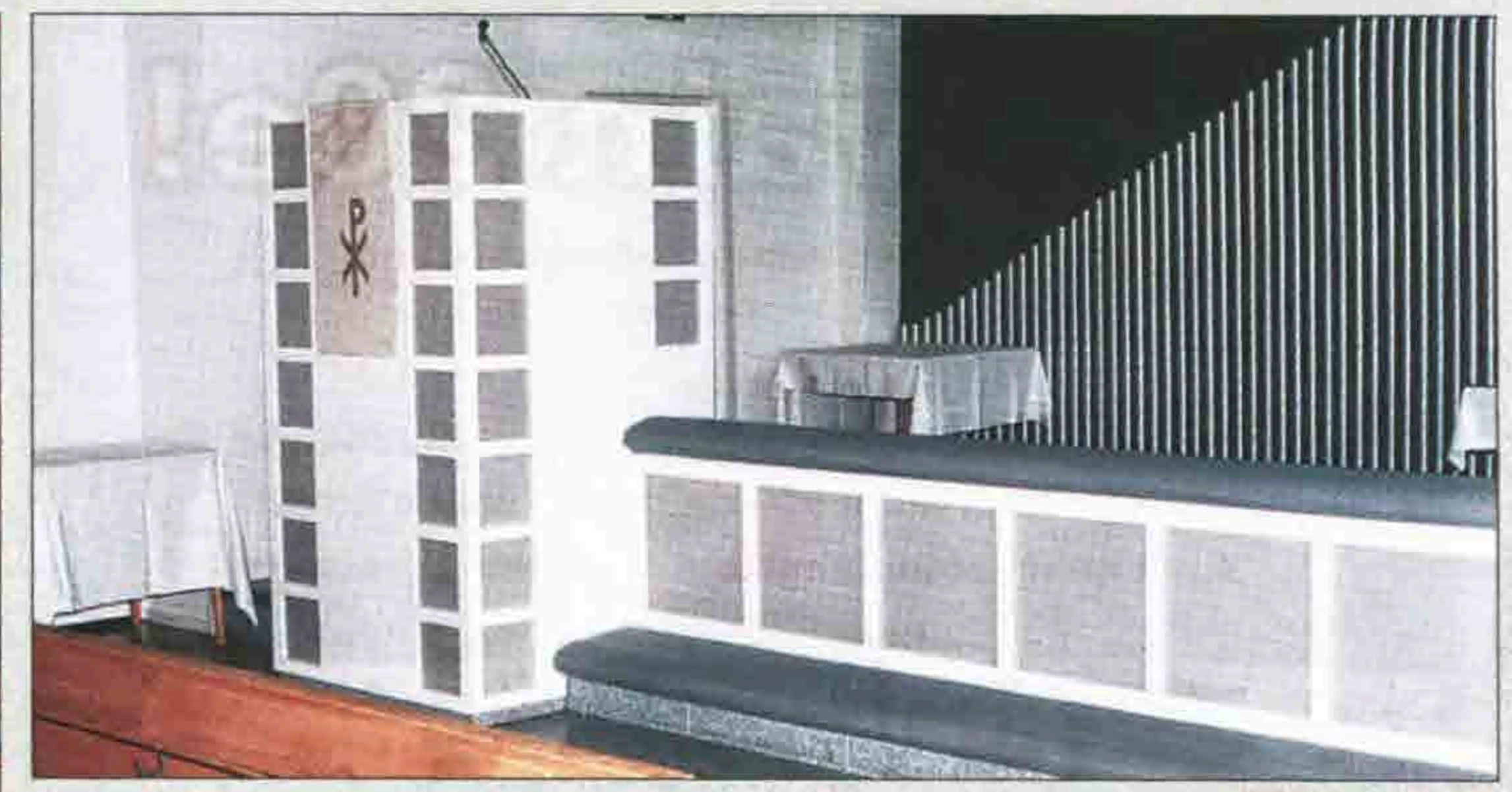
Keski-Porin kirkon saarnatuolia koristavat valkoiset opetuslapsipatsaat.

Ahlaisten kirkon saarnatuoli on 1700-luvun lopulta. Anu Ketonen inventoi Porin kirkkojen arvoesineet viime talven aikana.

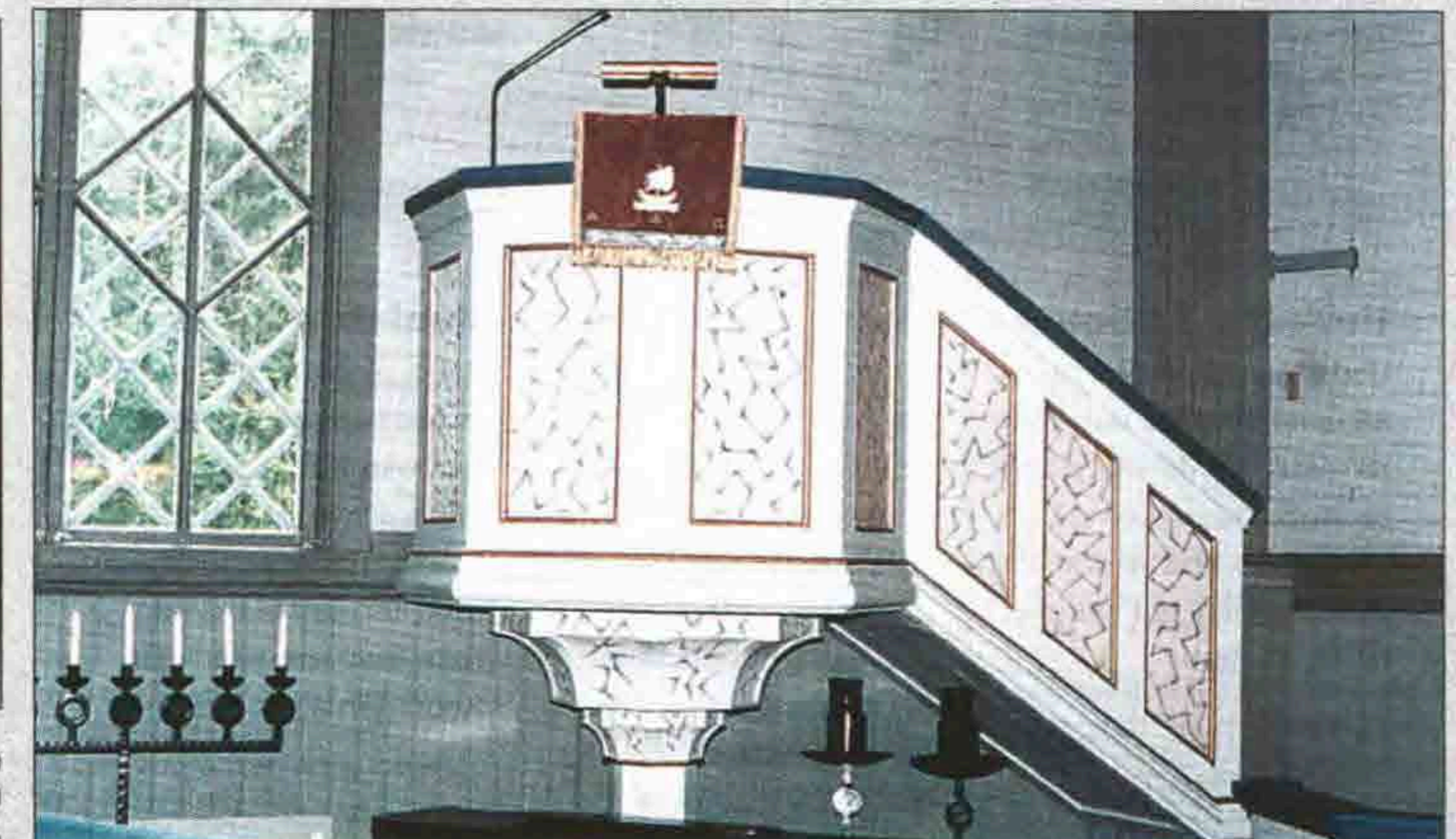
Teljän kirkon saarnatuolin ympärille kaartuu "enkelin siipi".

Länsi-Porin kirkon saarnatuoli on osa kuorikokonaisuutta.

Pihlavan kirkon saarnatuoli on pelkistettyä mallia.

Reposaa- ren kirkon saarnatuoli sijaitsi alun perin alttarin päällä.

Kotimaa uudistui

Tutustumistarjous uusille tilaajille:

6 kk vain 20e!

(Jatkuvan säästötilauksen* ensimmäinen jakso)

Uudistunut Kotimaa on värikäs, monipuolinen ja luotettava koko kirkon lehti – niin alueellisesti kuin teologisesti. Ja ainut lajissaan.

Uutisten Kotimaa
Uudistunut Kotimaa tarjoaa ajankohtaisia uutisia kirkosta ja yhteiskunnasta. Kotimaasta selviää joka viikko, mistä kirkossa ja seurakunnissa juuri nyt keskustellaan.

Hengen Kotimaa
Kirkon sanoman ydin ei ole erilaisessa, sinänsä hyödyllisessä toimelaisuudessa, vaan uskon salaisuuden ja lahjan oivaltamisessa. Uudistuneessa Kotimaassa on monipuolisia juttuja hengellisestä elämästä meidän ajassamme.

Ihmisten Kotimaa
Arjen pienet ja suuret ilot ja murheet ovat olennainen osa Kotimaan värikäitä sivuja. Muuttuvat elämäntilanteet, ihmissuhteet, terveys ja elämäntaito kuuluvat niin ikään Kotimaan aihepiireihin.

Tilaa Kotimaa tutustumishintaan:

PUHELIMITSE:
Soita tilaajapalveluumme:
(09) 4155 2333

TEKSTIVIESTITILLÄ:
Lähetä normaalihintainen tekstiviesti:

LEHTI K TILAUS TARJOUS
ETUNIMI SUKUNIMI OSOITE
numeroon: 17221

Malliviesti: LEHTI K TILAUS TARJOUS MATTI MEIKALAINEN KOTIKUJA 1 00100 HELSINKI

TILAUSKUPONGILLA:
Irrota oheinen tilauskupongi, täytä ja lähetä postissa. Postimaksu on maksettu.

Kyllä kiitos! Tilaan uudistuneen Kotimaa-lehden, 6kk / 20e
(Jatkuvan säästötilauksen* ensimmäinen jakso)

LAJITILAUKSEN SAAJA

NIMI _____

OSOITE _____

POSTINUMERO JA -TOIMIPAIKKA _____

PUHELINNUMERO (MYÖS SUUNTA) _____

TILAAJA / MAKSAJA

NIMI _____

OSOITE _____

POSTINUMERO JA -TOIMIPAIKKA _____

PUHELINNUMERO (MYÖS SUUNTA) _____

☐ Tilaan lehden lahjatilauksen lisäksi myös itselleni

* Jatkuvan säästötilauksen alkuun: Jatkuvan säästötilauksen on oltava voimassa 12 kuukautta. Tilauksen keskeyttäminen on mahdollista, mutta tilauksen jatkaminen on pakollista. Tilauksen jatkaminen on mahdollista, mutta tilauksen jatkaminen on pakollista. Tilauksen jatkaminen on mahdollista, mutta tilauksen jatkaminen on pakollista.

KOTIMAA
Vastauslinjat
Tilaukset 5001582
00003 HELSINKI

Kenialainen Taabu Otieno käy Kisumun kehitysvammaiskoulua.

Kummin avulla kouluun

Lähetysjärjestöjen kautta voi ottaa henkilökohtaisesti tai ystävä- tai työporukalla kummilapsen. Kummin tuki mahdollistaa monessa maassa lapsen koulunkäynnin.

Taabu Otieno on 16-vuotias kenialaispoika, joka käy Kisumun kehitysvammaiskoulua. Hän on Evankeliumiyhdistyksen Porin osaston kummipoika. Kisumun kehitysvammaiskoulussa on 80 lievästi kehitysvammaista oppilasta. Nuorimmat ovat alle 10-vuotiaita ja vanhimmat 20-vuotiaita. Kenian valtio maksaa opettajien palkan, mutta muuten koulu on lukukausimaksujen ja vapaaehtoisten varassa. Suurimmalla osalla Kisumun kehitysvammaiskoulun oppilaista on kummi tai kummiryhmä Suomesta. Kummin tukimaksu on 170 euroa vuodessa. Tuon verran maksaa vuoden opiskelu. Porilaiset tukijat ovat saaneet kummipojastaan kuvan ja kuulumisia. — Taabu on koulussa toista vuotta. Lukukausien ajan hän asuu koulun asuntolassa, sillä kotiin on matkaa sata kilometriä. Taabu ei tunne kirjaimia, mutta toistaa sanoja opettajan jäljessä. Maanviljelystä hän pitää, kuvailee Erkki Kivelä, joka yhtenä aktiivina hoitaa kummilapsityötä yhdistyksessään. Kummilapsen voi pitää yhteyttä lähettämällä esimerkiksi postikortteja, valokuvia tai yksinkertaisia viestejä. Kirjoittaa voi suomeksi, sillä lähetystyöntekijät kääntävät viestit. Kummirenkaiseen voi liittyä myös tukemalla Kisumun koulua yleisesti.

Lisätietoja Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen kummitoiminnasta saa Marja Vilkineniltä, puh. 09 - 251 39 219 ja sähköpostilla marja.vilkinen@sley.fi. Postiosoite PL 184, 00181 Helsinki.

Lähetysseuralla kummitoimintaa 12 maassa

Suomen Lähetysseuralla on kummilapsitoimintaa kahdessatoista maassa. Uudet kummilapset tulevat eri aikoina vuodesta, lähinnä kunkin oppilaitoksen uuden lukuvuoden alkamisajankohdan jälkeen.

Lapset valitaan kummihoitoon sosiaalisen perustein. Päiväkotilasten kummitoiminnat kestävät 2-3 vuotta. Koululapsia loppuun asti tutustutaan koulussa oloajan lapsen iän tai luokkatason mukaan.

Kummitoiminnassa on mahdollista tukea yksittäistä kummilasta tai koko kummiluokkaa ja -päiväkotia.

Kummiluokkatuki kohdistuu myös yksittäisiin lapsiin, mutta heitä ei nimetä erikseen. Apu saavuttaa kuitenkin myös jokaisen lapsen yksilöllisesti ja mahdollistaa lapsen koulutuksen.

Kummilapsitoiminnan lähtökohtana on paikalliselta kirkolta ja työntekijöiltä tullut pyyntö lasten auttamiseen. Lapset valitaan kummihoitoon varattomuuden perusteella. Lasta, hänen perhettään ja koko yhteisöä tuetaan kokonaisvaltaisesti. Kummiyhdyshenkilö on yleensä Lähetysseuran työntekijä.

Tukimaksut vaihtelevat sen mukaan, mitä kummi haluaa avustaa. Kuukausituki on suunnilleen 20 euroa.

Lisätietoja saa nettisivulta www.mission.fi tai Suomen Lähetysseuran kummilapsitoimistosta, PL 154, 00141 Helsinki. Puhelimit 09 - 1297 201 (Tuula Koistinen) tai 1297 202 (Pia Huortola). Sähköpostiosoite mission.fi.

Laulun lahjan voi jakaa

Lauluharrastus on ollut minulle rakas lapsuudesta asti. Laulan kansanlauluja, lastenlauluja ja hengellisiä lauluja, kertoo Sirkka-Liisa Sampokoski.

Hän osaa satoja lauluja ulkoa ja laulaa ilman säestystä kirkkaasti ja puhuttelevasti.

— Opettelen laulut ulkoa korvakuulolla, koska näköni on niin heikko, etten pysty lukemaan. Kiitän Luoja, että olen saanut hyvän muistin, hän hymyilee.

Uudella elämäntilanteella kasvanut Sirkka-Liisa muistaa ensimmäisen laulukilpailunsa: hän sai tyttöpäiviltä palkinnoksi virsikirjan.

Näkö- ja liikuntavammaakaan eivät valoisaa laulajaa pidätte. Hän on kysytty esiintyjä esimerkiksi perhejuhliissa.

Omat kahvikonserttinsa Sirkka-Liisa Sampokoski on järjestänyt

itse ohjelmanmyynnistä ruveten. Esiintymisillään hän on kerännyt mukavat summat lähetystyöhön ja varsinkin Kisumun kehitysvammaiskouluun Keniaan. — Vammaiset lapset ovat sydäntäni lähellä. Äiti antoi aina kaikkiin keräyksiin. Isoisä oli samanlainen, hän antoi vaikka paidan päältä. Antamansa saa moninkertaisena takaisin.

Levyhaave toteutui

Haave omasta levyistä iti pitkään. Kun Sirkka-Liisa Sampokoski täytti 60 vuotta, haave toteutui. Saman tien äänitteitä tehtiin tuplaten.

Toisella levyllä ovat aiheena rakkaimmat kitarakuorolaulut. Toisen sai nimekseen ”Enkeli vierellä kulkevi”, siinä on tutuja ja vähän tuntemattomampiakin hengellisiä

lauluja. Niitä vähemmän tunnettuja hän oppi lapsena Pelastusarmeijan kesäsiirtolassa.

Porin seurakuntien kitarakuorossa hän lauloi kuusi vuotta, aina siihen saakka kun kuoronjohtaja Liisa Ylinen joutui kuoron jättämään ja toiminta loppui.

— Liisa rohkaisti minua laulamaan, siksi kitarakuorolaulujen äänite on omistettu hänen muistolle.

Äänitteitä tehtiin ensiksi 200 kappaletta, ne myytiin melkein saman tien. Nyt on toinen painos myynnissä. CD:n saa 8 eurolla ja kasetin 5 eurolla.

Kaikki rahat menevät Keniaan Kisumun kehitysvammaisten koulun hyväksi. Levyjä saa häneltä itseltään tai Evankeliumiyhdistyksen Porin osastosta Erkki Kivelältä.

Sirkka-Liisa Sampokosken miehilaulu on paimenpsalmi.

Juhannus Junnilassa ja Silokalliolla

Porin seurakuntien leirikeskuksissa Reposaaren Junnilassa ja Kullaan Silokalliolla on kummassakin juhannusaaton juhla 25. kesäkuuta, ohjelmaa alkaa klo 19, aiemminkin voi tulla.

Reposaaren Junnilassa on juhannuspuheen ohella mm. yhteislauluja ja runoja. Kokko säänsallissa. Ilmainen bussikuljetus lähtee klo 17.30 Itäpuisto 14:n seurakuntakeskuksen edestä reittiä Maantiekatu, Vähäraumantie, Korpraalantie, Ulasoorintie, vanhaa tietä Pihlajaan, josta Harry Gullichsenintietä pikatielle ja Reposaaren. Paluu juhlan jälkeen noin klo 21. Järj. yhteisen srk.työn keskus/ diakonia.

Kullaan Silokalliolla lämpivät saunat klo 17, kahvia saa klo 18. Ohjelmaohjelmassa klo 19 mm. Mika ja Hanna-Leena Piittalan perhe, Sakari Leppänen ja Jyrki Kaukanen. Ranta-ruokailu lettuja ja makkaraa. Kokko säänsallissa. Kuljetus seurakuntakeskuksesta klo 18 Teljän kirkon ja Ulvilan siltapysäkin kautta. Järj. Satakunnan ev.lut. kansanlähetys.

Juhannusjuhlat pe 25.6. klo 19. Bussi Junnilaan klo 17.30 ja Silokalliolle klo 18 srk.keskus, Itäpuisto 14.

Diakoniapäivät syksyllä

Rytminä vastuu, ilo ja osallisuus on tunnuksena valtakunnallisilla diakoniapäivillä, jotka järjestetään Porissa 1. - 3. lokakuuta. Kokoonntumispäikkoina ovat mm. Promenadikeskus ja Porin seurakuntakeskus.

Joka neljäs vuosi järjestettävät kirkon diakoniapäivät kokoavat diakoniatyön ammattilaisia, vapaaehtoisia ja opiskelijoita pohtimaan diakonian ajankohtaiskysymyksiä.

Päivillä on myös yleisötilaisuuksia, kuten Jukka Perkon ja Porin Sinfoniettan konsertti 2.10. Keski-Porin kirkossa, josta lähetetään myös tv-jumalanpalvelus 3. lokakuuta.

Diakoniapäivien ohjelmatedot www.porievi.fi/diakoniapivat

Jaakko Löytty Toejoen pappilassa

Herättäjähdistyksen aluesihteri, muusikko Jaakko Löytty on mukana seuroissa torstaina 22.7. klo 18.30 Toejoen pappilassa.

Löytty musisoii ja kertoo lähetysten ja diakonian teemoista Siionin virsissä. Lisäksi mukana ovat Marika Haapajärvi, Leena Vartiainen ja Eija Karjalainen. Illan musiikillinen isäntänä on Paavo Rusava. Kahvitarjoilu jo klo 18.

Seurat Toejoen pappilassa, Ruosnimentie, to 22.7. klo 18.30.

Viikonvaihe Junnilassa

Rohkaisuun ja tukemiseen syyspäiville kokoonnutaan Reposaaren Junnilaan 28.-29. elokuuta.

Keski-Porin seurakunnan evankeliumityön vapaaehtoisten järjestämässä viikonvaihteessa ovat mukana mm. Paavo ja Eila Suikkonen. Hinta 50 euroa. Ilmoittautumiset 16.8. mennessä Porin kristilliseen kirjakauppa p. 6331 442. Ennakkoilmoittautusmaksu 5 euroa.

Syyspäiville ilmoittautuminen 16.8. mennessä.

Ahlainen

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: La 26.6. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Kaj Vartio – Su 27.6. klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio – Su 4.7. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Kaj Vartio – Su 11.7. klo 12 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Tiina Löfström – Su 18.7. klo 12 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Tiina Löfström – Su 25.7. klo 12 messu, Markku Jaakkola, Tiina Löfström – Su 1.8. klo 12 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Tiina Löfström – Su 15.8. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Kaj Vartio – Su 22.8. klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Kaj Vartio – Su 29.8. klo 10 messu, Heimo Hietanen, Kaj Vartio

Vanhustentalo

Kesän lauluhetket To 24.6. klo 12, To 29.7. klo 12 ja To 26.8. klo 12 kerhotilassa

Lomalla

Kirkkoherra Heimo Hietanen vuosilomalla 7.7.-8.8. Siisena toimii Reposaaren vt. kirkkoherra Markku Jaakkola. Päivystys Reposaaren seurakuntatoimistossa ke 9-11 ja to 16-17 p. 638 4023, matkap. 02-6508 020. Ahlaisten seurakuntatoimistossa päiväystä heinäkuussa diakonissa Ulla Forsman ti 9-11 ja ke 9-10 p. 5486 027, matkap. 02-6508 801.

Diakonissa Ulla Forsman vuosilomalla 2.-29.8.

Keski-Pori

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 26.6., Jyrki Kaukanen, Anita Salmi, viulu, Juhani Romppanen, kirkkokahvi rippikoulukummit – Su 27.6., Kari Erkkola, Juhani Romppanen, kirkkokahvi K-P diakoniatyö – Su 4.7. konfirmaatiomessu, Veikko Hytti, Juhani Romppanen, kirkkokahvi K-P diakoniatyö, Sotilaskotisisaret – Su 4.7. klo 13 konfirmaatio, Tuija Kruus, Juhani Romppanen – Su 11.7. konfirmaatiomessu, Jyrki Kaukanen, Juhani Romppanen, kirkkokahvi piennyhmätyö – Su 18.7. Osmo Kauppinen, Juhani Romppanen, kirkkokahvi K-P diakonia – Su 25.7. Pirkko Heikkilä, Jyrki Kaukanen, Juhani Romppanen, Paavo Rusava, kirkkokahvi K-P diakonia – Su 1.8. konfirmaatiomessu, Tarja Isokorpi, Tuija Kruus, Juhani Romppanen, Paavo Rusava – Su 8.8. konfirmaatiomessu, Tuija Kruus, Juhani Romppanen, kirkkokahvi lähetystyö – Su 15.8., Raili Turola, Juhani Romppanen, kirkkokahvi ystävyysseurakuntatyö – Su 22.8., maakunnalliset herättäjenseurat, Kari Erkkola, Juhani Romppanen, kirkkokahvi Porin Ylistyslajajat

Itämusiikkia Ke 23.6. klo 19.30, Marko Hakanpää, urut – Ke 30.6. klo 19.30, Juhani Romppanen, urut – Ke 7.7. klo 19.30, James Johnson, urut, USA – Ke 14.7. klo 19.30, Helena Miilus, sopraano, Ruotsi ja Wladyslaw Szymanski, urut, Puola
Konsertit Ke 21.7. klo 22, Ladysmith Black Mambazo – To 22.7. klo 22, Campbell Bros – Su 22.8. klo 20, Jakaranda, järi, Pori Folk
Kiitos elämästä, kehitysvammaisten jazzmessu La 24.7. klo 19
Evankeliumistyön liiton 47. Suvipäivät 30.7.-1.8., alku-seurat Pe 30.7. klo 19 – La 31.7. klo 10 raamattutunti, klo 12 päiväseurat, klo 16 raamattutunti, klo 18 rukoukskokous ja klo 19 evankelioimiskokous – Su 1.8. klo 13 päiväjuhla, klo 15.30 iltapäiväseurat ja klo 18 päättöjuhla
Esirukouspalvelu tiistaisin klo 18 koko kesäkauden
Sanan ja rukouksen ilta tiistaisin klo 19 koko kesäkauden, mm. 29.6. Eero Kavasto, Anne Luusua ja Porin Ylistyslajajat 17.8. Ilmari Ruuhisalmi

Ruosiemen kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin klo 12: Su 27.6. messu, Kari Erkkola, Juhani Romppanen – Su 4.7. sanajumalanpalvelus, Jyrki Kaukanen, Heikki Lipasti – Su 11.7. messu, Osmo Kauppinen, Juhani Romppanen – Su 18.7. sanajumalanpalvelus, Tarja Isokorpi, Juhani Kemppainen – Su 25.7. messu, Risto Auerma, Paavo Rusava – Su 1.8. sanajumalanpalvelus, Risto Auerma, Juhani Kemppainen – Su 8.8. messu, Raili Turola, Paavo Rusava – Su 15.8. sanajumalanpalvelus, Veikko Hytti, Paavo Rusava – Su 22.8. messu, Tuija Kruus, Juhani Kemppainen
Pihaseurat Ke 30.6. klo 18, Veikko Hytti, Heikki Lipasti
Kesäraamattupiiri Ti 20.7. klo 18, Pirkko Heikkilä

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Sanajumalanpalvelus Su 11.7. klo 12, Kari Erkkola, Hanneli Grönlund – Su 8.8. klo 12 sanajumalanpalvelus Kirjuriinluodossa Pormestarinluodon sillan vierisellä nuotiopaikalla, Pirkko Heikkilä, Vuokko Järvenpää ja lapsi- ja nuorisokuorolaisia
Verenpaineen mittauspäivä Ti 29.6. klo 9-15 ja Ti 24.8. klo 11-15
Pihaseurat Ti 29.6. klo 18, Veikko Hytti, Toimi Porri, Hanneli Grönlund – Ti 27.7. klo 18 Pirkko Heikkilä, Vilho Tuominen, Veikko Kuovi (puhe), Tiina ja Anu-Teija Kuovi (musiikki), Juhani Kemppainen piirneuvosto
Lauluhetki Kirjuriinluodossa Pormestarinluodon sillan vierisellä nuotiopaikalla To 5.8. klo 18

Toejen pappila

Diakonissan vastaanottoa ei ole 7.6.-13.8., tarvittaessa soita 02-6508834
Pihaseurat To 1.7. klo 18.30 Veikko Hytti, Jorma ja Sinikka Hännikkälä, Eija Karjalainen – To 22.7. klo 18.30 Palvelu ja lähetys Siionin virsissä, Jaakko Löytty, Marika Haapajärvi, Eija Karjalainen, Leena Varti-Tuominen, Paavo Rusava – Su 1.8. klo 15 Seija ja Harri Myllylässä, Käyräkatu 5

PORIN SEURAKUNNAT kesä-elokuussa 2004

Rukouspiiri To 15.7. klo 18.30 ja To 12.8. klo 18.30

Lyttälän rukoushuone

Pihaseurat Ke 21.7. klo 18, Jyrki Kaukanen

Isojoenranta

Pihaseurat Ti 6.7. klo 18 Kerttu Roeringilla, Roeringintie 7, Kari Erkkola, Hanneli Grönlund – Ti 10.8. klo 18 Isojoenrannan seurakuntakodilla, Pentti Hannula, Pirkko Heikkilä, Merja Pöllä, Leevi ja Esteri Hautala

Hyvelä

Pihaseurat Ti 13.7. klo 18 Pulu ja Lauri Riihimäellä, Loteskintie 19, Kari Erkkola

Maanmittarinkatu 9

Aamuhartaus Ti 29.6. , Ti 27.7. ja Ti 24.8. klo 10 kerhuhuoneella

Hevosiudon siirtolapuutarha

Pihaseurat Su 25.7. klo 15 kerhuhuoneella, Iiriste 6, Jyrki Kaukanen

Seurakuntakeskus

Kesäraamattupiiri keskiviikkoisin klo 13 koko kesäkauden
Miesten raamattupiiri torstaisin klo 18 koko kesäkauden
Herättäjäseurat Su 22.8. klo 13

Raamatun monimuoto-opiskelu

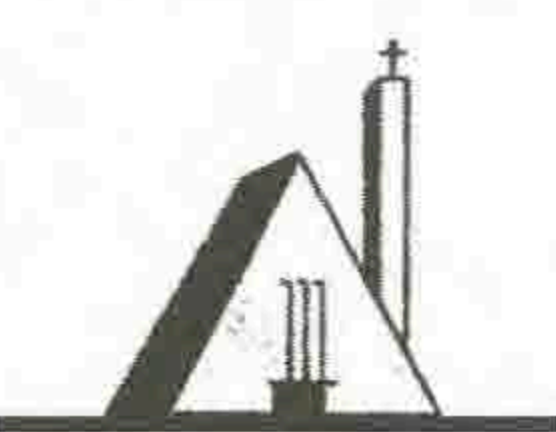
Seurakuntakeskuksessa Ma 23.8. klo 18.30, Aiheena 1 ja 2. Samuelin kirja. Hahmottelee lukijassasi Samuelin, Saulin ja Daavidin elämäntahtia. Mitkä olivat Saulin ja Daavidin elämän käännekohtia? Mikä oli Samuelin tehtävä Saulin ja Daavidin elämässä? Miksi Saulin ura epäonnistui ja Daavidin ura nousi? Tervetuloa myös ilman ennakkovalmistautumista.

Raamattuleiri

Juunilassa 14.-15.8. Mukana lauantaina professori Antti Laato, aihe: Sakarjan kirja, voi osallistua myös päiväksi. Ilmoittautumiset Keski-Porin seurakuntatoimisto, p. 6238826

Retkeilevä kesäkerho

retkeilee kesällä joka toinen tiistai. Retket kestävät n. 5 tuntia ja retkillä on avustajia mukana huonompikuntoisia varten. Ti 6.7. retki Köyliöön, tutustutaan kirkkoon ja Kotikoloon, jossa keittolounas ja kahvit, myös mukavaa ostettavaa. Lähtö klo 12.45 Väinämöisestä, klo 13 seurakuntakeskuksesta. Palulu n. klo 17. Hinta 20 e. Tied. ja ilm. Marja-Leena Silván ma 9-11 ja ke 10-12 p. 6238 767 tai Keski-Porin seurakuntatoimisto p. 6238 826.

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: La 26.6. messu, sään salliessa ulkona, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä, kirkkokahvi lähetystyön hyväksi – Su 27.6. konfirmaatiomessu, Elina Kaunisto, Samu Repo, Antti Yrjölä, Kari Lankinen – Su 4.7. messu, Samu Repo – Su 11.7. konfirmaatiomessu, Matti Kaartinen, Samu Repo, Tuula Uusitalo, Antti Yrjölä – Su 18.7. messu, Elina Kaunisto, Reija Nordström, Leena Tapio – Su 25.7. messu, Samu Repo, Antti Yrjölä – Su 1.8. konfirmaatiomessu, Reija Nordström, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä – Su 1.8. klo 13 konfirmaatiomessu, Elina Kaunisto,

Matti Kaartinen, Antti Yrjölä – Su 8.8. konfirmaatiomessu, Samu Repo, Reija Nordström, Taina Lindholm, Leena Tapio – Su 15.8. messu, Matti Kaartinen, Leena Tapio – Su 22.8. messu, Samu Repo, Elina Kaunisto – Su 29.8. messu, Samu Repo, kirkkokahvi lähetystyön hyväksi

Työtupa

Länsi-Porin kirkolla lomalla 17.8. saakka, avoinna 18.8. alkaen keskiviikkoina klo 9-12

Lattomeran kirkko

Messu Su 4.7. klo 12, Samu Repo

Preiviikin kirkko

Messu Su 15.8. klo 10, Matti Kaartinen, Leena Tapio

Käppärän pieni kappeli

Sanan ja laulun illat tiistaisin klo 19, jatkuen joka viikko 31.8. saakka

Olotupa

Ojuriinte 2: Raamattu- ja keskustelupiiri keskiviikkoina klo 19, 30.6., Raili Järvenpää, 7.7. Helmi Ylijoki, 14.7. Hellä Peltonen, 21.7. Seppo Vallinen, 28.7. Marja-Terttu Sorri – Venäjänkielen kerho vasta-alkajille Keskiviikkoina klo 18-18.50 ajalla 16.-28.7. tied. Teija Multsilta p. 040-744 3423 – Olotupa muuten suljettu 18.6.-1.8.

Kesäbartaudet ja pihaseurat

Makholman kalarannassa Su 4.7. klo 15 kesäbartaus, Elina Kaunisto, Samu Repo, Antti Yrjölä, Kari Lankinen – Su 4.7. messu, Samu Repo – Su 11.7. konfirmaatiomessu, Matti Kaartinen, Samu Repo, Tuula Uusitalo, Antti Yrjölä – Su 18.7. messu, Elina Kaunisto, Reija Nordström, Leena Tapio – Su 25.7. messu, Samu Repo, Antti Yrjölä – Su 1.8. konfirmaatiomessu, Reija Nordström, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä – Su 1.8. klo 13 konfirmaatiomessu, Elina Kaunisto,

Rukoilevaisseurat

Pertti ja Briitta Tommilan kesäasunnolla, Luvia Pudan-

tie 236, Su 8.8. klo 13, Elias Rantanen, Esko Salonen, Tapio Seppälä, Heikki Huhtala

Isäksi tänä vuonna

tulleiden saunailta Pe 16.7. Silokallioilla. Jutustelua isyydestä ym. tärkeistä asioista, saunomista ja makkaranpaistoa. Mukana diakoni Jouni Kivimaa. Ilmoittautuminen 24.6. menn. srk:sto p. 6370 572. Lähtö Länsi-Porin kirkolta klo 17.30.

Retkiä

Perheretki Puuhamaahan Tervakoskelle Ti 6.7., vielä paikkoja. Hinta 30 e sisältää matkat ja sisäänpääsyn, alle 12 v. pitää olla yli 18 v. huoltaja mukana. Ilmoittautuminen 24.6. mennessä srk:sto p. 6370 572.

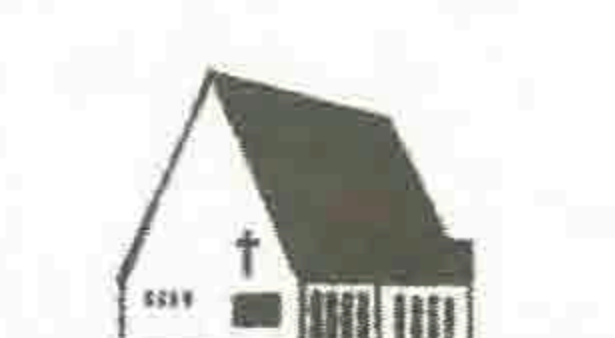
Kesäretki Noormarkun seurakunnan Onnenkallion leirikeskukseen To 15.7. Hinta 20 e sisältää matkat, ruuan ja kahvin sekä ohjelman. Ilmoittautuminen 24.6. menn. srk:sto p. 6370 572.

Bussi ajaa reittiä klo 10.30 Pitkälän, 10.40 Lattomeran kirkko, 10.55 Niittymä Mäkelän kulma, 11.05 Niittymä, 11.05 Vuolteen, 11.10 Tuorsniemi, 11.15 Länsi-Porin kirkko, 11.20 Kalevanpuisto 53, 11.30 seurakuntakeskus.

Kesäretki Harjavan seurakunnan leirikeskukseen Tuulikaariin, Kuivalahdelle ja Ahlströmin paperitehtaan myymälään To 19.8. Hinta 20 e sisältää matkat, ruuan, kahvin ja ohjelman. Ilmoittautuminen 6.8. menn. srk:sto p. 6370 572. Bussi reittiä klo 10.30 seurakuntakeskus, 10.40 Kalevanpuisto 53, 10.45 Länsi-Porin kirkko, 10.50 Pitkälän, 11.05 Lattomeran kirkko, 11.15 Mäkelän kulma, 11.30 Niittymä

Syysretki Suomen, Norjan ja Tanskan Lappiin 28.8.-2.9. Hinta 300 e sisältää täysihoitoa 2-3 heng. huoneissa. Vielä muutama paikka vapaana. Ilm. 24.6. menn. srk:sto p. 6370 572

Kesäbartaudet ja pihaseurat Makholman kalarannassa Su 4.7. klo 15 kesäbartaus, Elina Kaunisto, Samu Repo, Antti Yrjölä, Kari Lankinen – Su 4.7. messu, Samu Repo – Su 11.7. konfirmaatiomessu, Matti Kaartinen, Samu Repo, Tuula Uusitalo, Antti Yrjölä – Su 18.7. messu, Elina Kaunisto, Reija Nordström, Leena Tapio – Su 25.7. messu, Samu Repo, Antti Yrjölä – Su 1.8. konfirmaatiomessu, Reija Nordström, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä – Su 1.8. klo 13 konfirmaatiomessu, Elina Kaunisto,

Pihlava

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 20.6. sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm – La 26.6. sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Tiina Löfström – Su 27.6. klo 10 ja 13 konfirmaatiojumalanpalvelus, Hannu Dietrich, Hanneli Grönlund – Su 4.7. sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Sami Mustakallio, Päivi Holkko – Su 11.7. messu, Pirjo Tiira, Päivi Holkko – Su 18.7. klo 10 ja 13 konfirmaatiojumalanpalvelukset, Hannu Dietrich, Päivi Holkko – Su 25.7. ehtoollisjumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko – Su 1.8. messu, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko – Su 8.8. sanajumalanpalvelus, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko – Su 15.8. messu – Su 22.8. sanajumalanpalvelus – Su 29.8. ehtoollisjumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko

Metsäkappeli Pihlavan kirkolla Ti 6.7. klo 18, Pirjo Tiira – Kyläsaaren vanhainkodilla Ti 17.8. klo 13.30, Pirjo Tiira

Iltaikirkot torstaisin klo 19, To 24.6., Anne Saarinen, Hanneli Grönlund – To 1.7., Marjut Ylimäki, Päivi Holkko,

Hilka ja Reijo Karuneva olivat ensimmäistä kertaa Junnilan leirillä.

Ihania leiripäiviä meren rannalla

Reposaaresta löytyy tänäkin kesänä vilkasta leirilämää. Porin seurakuntien Junnilan leirikeskus on jälleen ahkerassa käytössä, ja mikä ettei: tämän parempaa leiripaikkaa on vaikea kuvitella. Viehättäviä puurakennuksia ympäröi hyvin hoidettu puu-alue, ja merenranta kauniin kalliolineen on vain kivenheiton päässä.

Kesäkuun alussa Junnilassa viihtyivät sekä ripikouluaiset että diakonialeiriläiset. Aivohalvausta ja afasiaa sairastavien ja heidän omaistensa virkistysleiri järjestyi Länsi-Porin seurakunnan ja Satakunnan aivohalvaus- ja afasia-yhdistysten yhteistyönä jo yhdeksännen kerran. Vetäjinä leirillä toimivat diakonissa Soili Korpela sekä aivohalvaus- ja afasiayhdistyksen yhdyshenkilö Tuula Turtiainen ja Noormarkun aivohalvaus- ja afasiakerhon ohjaaja Tiina Mannila. Leiriläisiä oli kolmenkymmentä. Puuhaa riitti.

– Meillä on ollut ohjelmassa muun muassa erilaisia vierailijoita, kuten jalka- ja käsihoitojen esittelijä, Tuula Turtiainen kertoo. – Itse olen tällä leirillä nauttinut erityisesti askartelusta ja ulkona olost.

Yhteisillä leireillä tärkeintä on vertaistuki, mahdollisuus tavata samankaltaisessa tilanteessa olevia ihmisiä ja vaihtaa kokemuksia. Soili Korpela toteaa, että parasta tällä leirillä ovat olleet leiriläiset itse. – He ovat olleet aivan loistavia, iloisia ja avuli- aita. Kaiken kaikkiaan tämä on ollut avoin ja hyvä leiri.

Hyvää ruokaa ja yhdessäoloa Porilaiset Hilka ja Reijo Karuneva olivat diakonialeirillä ensimmäistä kertaa.

– Olemme levänneet ja nauttineet kauniista luonnosta, Reijo tiivistää leirin annin. – Myös hyvästä ruoasta on nautittu, Hilka lisää. Reijo kertoo ruoan olleen vähän liiankin hyvää.

– Ja sitä on ollut tarpeeksi... Kiirettä on pitänyt kun aina on menty syömään! Hyvistä leirimuistoista Reijon mieleen nousee ensimmäisenä makkaranpaisto. Hilka toteaa yhdessäolon ylipäättään olleen leirin hienoin ko-

kartelusta ja ulkona olost.

Junnilan ja Silokallion leireillä tilaa

Leirikesä jatkuu syyslomalle asti Junnilan leirikeskuksessa Reposaaresta ja Silokallion kursikeskuksessa Kullaalla. Leirit ovat enimmäkseen viiden päivän mittaisia. Kirjalinen ilmoittautumisen viimeistään kolme viikkoa ennen leirin alkua.

Junnilan leirikeskus

14.7.–18.7. Kuurojen hengellinen leiri (huom! keskiviikosta sunnuntaihin), Merja Brander ja Satu Rusava. Ilm. 23.6. mennessä.
19.7.–23.7. Kehitysvammaisten perheleiri, Vilja Arvela ja Soili Korpela. Ilm. 21.6. mennessä.
9.8.– 13.8. Sotiemme veteraanien leiri, Kirsti Korpela ja Niilo Suhonen. Ilm. 19.7. mennessä.
14.8.–15.8. Viikonvaihteen raamattuleiri, Pirkko Heikkilä ja Keski-Porin piennyhmätyö. Huom. ilmoittautumiset Keski-Porin seurakuntatoimistoon puh: 6238 826.
16.8.–20.8. Hyvän mielen leiri, Sinikka Orjala ja

Minna Salminen. Ilm. 26.7. mennessä.
23.8.–27.8. Syöpää sairastavien ja heidän omaisten leiri, Jouni Kivimaa ja Syöpäyhdistyksen edustaja. Ilm. 2.8. mennessä.
30.8.–3.9. Eläkeläisten leiri, Ulla-Majja Virén ja Pirjo Paukkunen. Ilm. 9.8. mennessä.
6.9.–10.9. Syysleiri, Satu Rusava ja Kirsti Korpela. Ilm. 16.8. mennessä.
11.10.–15.10. Työttömien talkooleiri, Ulla Säilä ja Sinikka Orjala. Ilm. 20.9. mennessä.
20.10.–22.10. Koko perheen syyslomaleiri, Lea Rantamaa. Ilm. 27.9. mennessä.

Silokallion kurssikeskus

19.7. – 23.7. Eläkeläisten ja vanhaisnuorten leiri, Jouni Kivimaa ja Sanna Pakkanen. Ilm. 28.6. mennessä.
26.7.– 30.7. Perheleiri II, Anne Kangas ja Anne

Seurakuntanuoret

– To 8.7. Arja Selin, Päivi Holkko – To 15.7. Pirjo Tiira, Päivi Holkko – To 22.7. Kirsti Korpela, Päivi Holkko, Dikoniin ystäviä – To 29.7. virsilauluilta, Päivi Holkko – To 5.8. sanan ja säveln ilta, Pertti Hietalahti, Raimo Tanskanen, Lasse Viitanen ja Jari Tanskanen laulu, Maire Koski, lausunta – To 12.8. yhteislaulutilaisuus Tuomasmes- sikurjasta, tuomaskuorolaisia, Päivi Holkko

Pihaseuroja

Pihlavan kirkolla Ti 6.7. klo 18, Pirjo Tiira – Kyläsaaren vanhainkodilla Ti 17.8. klo 13.30, Pirjo Tiira

11.7. messu, Heli Airikka, Heli Lehtonen, 5. leirin konfirmaatio – Su 11.7. klo 14 konfirmaatio, Anja Nurminen, Heli Lehtonen (6. leiri) – Su 18.7. messu, Juhana Saari, konfirmaatio (7. leiri) – Su 18.7. klo 14 konfirmaatio, Taina Saine, Helge Ranta (8. leiri) – Su 25.7. messu, Anja Nurminen, Juhana Saari – Su 1.8. messu, Juhana Saari, Heli Airikka – Su 8.8. messu, Helge Ranta, Pasi Viitanen, Anne-Marie Grundstén – Su 15.8. messu, Pasi Viitanen, Heli Airikka – Su 22.8. messu, Markku Sumiala, Juhana Saari
Pihaseurat Ke 30.6. klo 18, Markku Sumiala

Suvi-illan sävelhartaus

Su 24.6. klo 18 lähtö Väinölä kirkolta Rautatiepuistikatu 2:n kautta kesäällä retkelle Ahlaisten kirkkoon ja Kissanatassuun, hinta 6 euroa. Ilmoittautumisen seurakuntatoimistoon p. 6238 851 – Ke 18.8. Ulvilaan, lähtö Väinölä kirkolta klo 18 Rautatiepuistikatu 2:n kautta, mukana Markku Sumiala,

kemus. – On ollut kiva tavata toisia ihmisiä, kun muuten olen vähän huono liikkumaan tai käymään missään, Reijo jatkaa.

– Porukka on ollut tosi mukavaa. Hilka ja Reijo ovat tyytyväisiä myös Junnilaan leiripaikkana.

– Miten voikin olla näin valtavan kauniista, Hilka huokailee.

Asuintilat ovat Hilkan ja Reijon mukaan Junnilassa viihtyisiä. Kaikki järjestelyt ovat toimineet hyvin.

– Erityisen hienoa on myös ollut huomata, miten meidän leirimme on sopinut yhteisiin tiloihin riparilaisten kanssa. Nuoret ovat olleet tosi fiksuja, ja toimeen on tultu puolin ja toisin.

Jos terveyttä riittää, tulemmme mielellään leirille ensi vuonna!

Teksti ja kuva Katriina Mäkinen

Saarinen. Ilm. 5.7. mennessä.
2.8. – 6.8. Perheleiri III, Maija Hannonen ja Raija Ylönen. Ilm. 12.7. mennessä.
6.9.– 11.9. PAV-II leiri, Matti Huopainen, Marja-Terttu Sundell ja Maija Hannonen. Ilm. 16.8. mennessä.

Ilmoittautumiset ja maksut

Kirjalliset ilmoittautumiset: Yhteisen seurakuntatyon keskus/diakonia, Eteläpuisto 10 B 28100 Pori tai oman alueen diakoniatyöntekijöille.

Maksut: Maanantaista perjantaihin kestävät leirit maksavat Porin ev.lut. seurakuntien jäseniltä 68 euroa ja muilta 136 euroa, lapset 4 – 15 -vuotiaat puoleen hintaan ja alle 4-vuotiaat maksutta.

Lisätietoja ja hakulomakkeita: yhteisen seurakuntatyon keskus/ diakonia, p. 6238768 sekä seurakuntien diakoniatyöntekijät.

8.8. klo 20, Pia Freund, sopraano, Kirsi Kiviharju, harppu – Su 15.5. klo 20, Gunnar Idestamm, urut (Tukholma) – Su 22.8. klo 20, Tonu Reimann, viulu, Anne-Marie Grundstén, urut

Rautatiepuistikatu 2

Pihaseurat Ke 28.7. klo 13 Keskuspuistossa, Heli Airikka, mehutarjoilu, sateella Rautatiepuistikatu 2:ssa
Aikuisten iltapäiväkerho Ke 18.8. klo 13 alkaa, jatkuen

joka toinen keskiviikko seuraava 1.9.

Pihaseuroja

To 24.6. klo 14 Honkalassa, Juhana Saari – Ma 5.7. klo 13 400-vuotiskodissa, Heikki Turtiainen, Miikka Vähäkä – Ti 13.7. klo 14 Suomalainen Palvelukoti, Helge Ranta – Ti 13.7. klo 19 lähetysseurat Anneli ja Helge Rannan mökillä Laviassa, Heikkiläntie 60, mukana mm. Heikki Mäki-Pesola, Ilkka Liuskallio, Birgitta Komulainen, lähtö omilla autoilla Esi- valank. 6:sta klo 18 ja Teljän kirkolta klo 18.15 – Ke 14.7. klo 18 Invalidien asumispalvelut, Uusikoivistontie 38, Vilja Arvela – To 22.7

silomalla 7.7-1.8. Kanttoria koskeissa asioissa ottakaa yhteyttä seurakuntatoimistoon. Seurakunnan diakonia-toimistossa ei päivystystä heinäkuun aikana

Yhteinen toiminta

Juhannusjuhla Junnilassa

Perinteinen juhannusaaton juhla Pe 25.6. klo 19 Reposaaren Junnilassa. Ohjelmassa juhannuspuhe, yhteislauluja, runoja, ym. muuta mukavaa. Ilmainen bussikuljetus, läht. klo 17.30 seurakuntakeskuksesta edestä reittiä Maantiekatu, Vähärauman tie, Korpraalantie, Ulasonrintie, vanhaa tietä Pihlavan, Harry Gullichsenin tietä, pikatiä Reposaaren. Paluu juhlan jälkeen n. klo 21.

Kehitysvammaisten kirkkopyhä

"Kipinästä valoksi" kehitysvammaisten valtakunnallinen kirkkopyhä Torniossa 18.-19.9. Retki Porista Porin Linjojen bussilla, lähtö La 18.9. klo 6 seurakuntakeskuksesta edestä, paluu maanantaina 20.9. Ohjelmassa lauantaina klo 18 afrikkalainen gospelmessu Haaparannan

kirkossa ja itäpala srk.talolla. Yöpyminen Kemin srkn Saarenottan kurssi- ja leirikeskuksessa. Sunnuntaina aamupala leirikeskuksessa, klo 10.30 messu Alatornion kirkossa Tomiossa, klo 12.30 ruokailu, klo 14 loppilaisaiheinen päiväjuhla Länsi-Lapin ammatit-instituutissa. Yöpyminen Kokkolan Vasikkasaaren leirikeskuksessa. Maanantaina aamupala leirikeskuksessa ja lauantaina itäpalaan la 18.9. klo 9.30 kohti Poria, Porissa n. klo 14. Matkan hinta 100 e sisältää bussimatkan, molemmat yöpymiset ja aamupalat, lauantain itäpalaan ja makkarat sekä sunnuntain ruuan ja juhlan Torniossa. Sitovat ilmoittautumiset Vilja Arvelalle p. 6238 764 tai 6508 764 tai diak.toimisto p. 6238 768 mielellään 28.7. mennessä.

Tukikeskus

Eteläpuisto 10 b, 2. krs. Avoimaa ma, ke ja pe klo 9-12. Tukikeskus suljettuna 12.7-9.8. Matti Huopaisen loman ajan. Vaatevarasto, Antink. 22, suljettuna 18.6-30.7. Maija Hannonen kesä-lomalla 21.6-9.7.

Evankelioimistapahtuma

"Joka janoaa" La 17.7. klo 10

Eetunaukiolla Kävelykadun tuntumassa, mukana mm. Porin Ylistyslaulajat

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikerros Kesä-lomalla 7.9.04 saakka

Mummun Kamari

Itäpuisto 14, 1. kerros, avoinna ma-pe klo 11-15, kesä-lomalla 18.6. - 30.7. Ohjelma 2.8. lähtien: Maanantaisin klo 11.30 alkuviikon hartaus - Tiistaisin klo 13 kamarikerho - Keskiviikkoisin klo 13 ohjelmatuokio - Torstaisin klo 13 viikonlopon hartaus - Perjantaisin kerran kuukaudessa klo 13 "Tuffan tupa" miesten avoin keskusteluryhmä, seur. kerran 13.8., muuten perjantaisin avoinna ilman virallista ohjelmaa

Liisa

Eteläpuisto 10, avoinna arkisin 10-15. Suljettuna 19.-30.7. Avunvälitys ma-pe 10-15, puh. 621 6636. Ystäväläily ma-pe 12-15, puh. 621 6223. Kaikille avoin keskustelukahvila ma-pe 10-15. Säännöllinen viikkotoiminta: Ma 13-14.30 Ristikonrakaisijat - To 13.30-15 Liisan itä-päiväkerho kesäkuun loppuun

asti - To 10 saunakävelyä Kirjuriassa, lähtö Pelle Hermannin puiston edestä - Lisäksi Levyraatinurkkaus joka toinen Ma 11, 28.6., kesäkuun loppuun asti - Försköttijuhannus Ke 23.6. klo 10 alkaen Kulttuuritalon pihamaalla os. Varvink. 19. Opastetusta viihdanteosta muotinäytökseen, välillä evästä nauttien, järj. Liisa ja Kulttuuritalo Toivo, Liisa tällöin suljettuna, tervetuloa Toivoon kanssamme.

Rovastikunnalliset retket

Veneretki Ouraluodolle letujen ja lähetysten merkeissä Su 25.7. Lähtö klo 13 Krookan rannasta. Matka ja tarjoilu 10 e. Tied. ja ilm. 16.7. menn. Vappu Ristimäki p. 044-5358 247 Kartanoretki Halikkoon Ti 10.8. Tied. Ritva Mustajärvi p. 5481 953

Kristilliset yhdistykset

Evankeliumiyhdistys Retki Jämsään 3.-4.7. Evankeliumi-juhille, juhlan tunnus "Vettä janoaville". Retkiauto lähtee Raumalta, ajaa Porin kautta. Tiedustelut ja ilmoittautumiset

4.7. klo 16 seur. - Suvisur - Nivalassa 2.-5.7. - Su 11.7. ja 18.7. klo 16 seur. - Ke 21.7. klo 19 kesäpaaminen ja myyjäiset - To 22.7. klo 19 suvi-illan hartaus Pomarkun vanhassa kirkossa - Su 25.7. klo 16 seur. Mikko Fager, Voitto Peltomäki - Su 1.8., 8.8. ja 15.8. klo 16 seur. - Ke 18.8. klo 19 ompeluseurat - La 21.8. klo 18 seur. Onnenkallioilla, Ilkka Lehto - Su 22.8. klo 16 seur. Kansanlähetykset Juhannusjuhla Pe 25.6. Junnilassa, klo 17 saunat, klo 18 kahvit, klo 19 itäjuhla, mm. Mika ja Hanna-Leena Piittalan perhe, Sakari Leppänen, Jyrki Kaukanen, yhteislauluja, arpaajaiset, letut ja makkarat rantanuotiolla, kokko sään sallieissa. Kuljetus srk.keskuksesta klo 18, Teljän kirkon ja Ulvilan siltpäysäkin kautta. Paluu samaa reittiä - Retki Kansanlähetyksille Kuopioon 2.-4.7. Bussikulj. srk.keskuksesta pe 2.7. n. klo 17.20. Meno-paluu 30-40 e lähtijämäärästä riippuen. Matkajoukko 30 e yös. linavaatteet ja aamupalan. Ilmoittautumiset toimistolle p. 6333 468 - Lähetyskoti, Eteläp. 10 A, 5. krs, toimisto suljettuna 5.7.-31.7. Elokuussa käynnistävät pienpiirit. Seuraa seurakuntailmoituksia!

Laulumusiikkia, improvisaatioita, erilaisia instrumentteja ...

Suvi-illan Sävelhartauksissa luvassa monipuolinen ohjelmisto

Suvi-illan sävelhartauksien sarja käynnistyy Porin Teljän kirkossa 8. elokuuta. Konsertteja sarjassa on yhteensä kuusi, viimeinen 12. syyskuuta. Konsertit ovat sunnuntai-iltaisoin klo 20.

Konserttisarjassamme lähtökohtana on ollut monipuolisuus. Mukaan on pyritty saamaan erilaisia instrumentteja ja taiteilijoita. Tämä on varmaan meille sopiva tapa koota sarja, Porin Teljän seurakunnan urkuri Anne-Marie Grundstén sanoo.

Anne-Marie Grundstén lupaa yllätyksiä myös ohjelmistojen suhteen. Jo sarjan ensimmäisessä konsertissa on sopraano ja harppu - yhdistelmä, joka ei ole mitenkään tavallinen.

Suvi-illan sävelhartauksissa on tänäkin vuonna mukana sellaisia taiteilijoita, jotka eivät ole Porissa useasti tai koskaan aiemmin esiintyneet. Kyse on omien instrumenttien- ja huippuosajista.

Konserttitilanne kirkossa ei tarjoa elämyksiä pelkästään kuuloaistille.

Porin Teljän kirkossa konserteissa korostuu visuaalinen puoli. Esiintyjän näkee, joten kuuntelijan ja taiteilijan välille syntyy taattu yhteys. Lisäksi pääsee näkemään esiintyjien yhteistyön: Esimerkiksi sarjan aloituskonsertissa esiintyvät sopraano ja harppi.

Jotain aivan uuttakin Anne-Marie Grundstén paljastaa konserttisarjassa olevan:

Konserttien alussa lyhyesti esitellään kuultavat teokset ja esiintyjät.

Yleisöllä on mahdollisuus myös tutustua lähemmin hieman harvinaisempiin soitimiin. 8. elokuuta Kirsi Kiviharju esittelee harpun ja 5. syyskuuta Anne-Marie Grundstén cembalon.

Sävelhartauksien esiintyjät

8. elokuuta, sarjan avajaiskonsertissa, esiintyvät Pia Freund (sopraano) ja Kirsi Kiviharju (harppu). Sekä Freund että Kiviharju ovat opiskelleet Sibelius-Akatemiassa. Pia Freund tunnetaan monipuolisena esiintyjänä. Hänen ohjelmistossaan on musiikkia barokista nykysäveltäjien tuotantoon asti. Pia Freund on esiintynyt oopperoissa ja konserteissa. Kirsi Kiviharju esiintyy free lancel-kamarimusiikkina ja solistina sekä opettaa harpunsoittoa. Freund ja Kiviharju ovat kumpikin omilla tahoillaan konserttoineet myös Suomen ulkopuolella.

Freundin ja Kiviharjun konsertissa kuullaan mm. Debussyn, Ravelin, Mozartin ja Händelin säveltämiä lauluja ja harppusooloja. Teljän kirkon konsertti on Pia Freundin ja Kirsi Kiviharjun ensimmäinen yhteisesiintyminen Porissa.

Porin Kamarisolistit soittavat Bachia ja Mozartia.

Gunnar Idenstam.

Pirkko Käkälä-Hellmann.

Kirsi Kiviharju.

Pia Freund.

Viikkoa myöhemmin, 15. elokuuta, esiintyy ruotsalainen urkutaiteilija Gunnar Idenstam. Hänen konserttiohjelmansa on varsin erikoinen: luvassa on Bachia ja Idenstamin itsensä sovittamia ruotsalaisia kansanpolskia! Lisäksi Idenstam on lupautunut esittämään konsertissa omia improvisaatioita juuri ennen esiintymistä saamiensa sävelmien pohjalta. Yksi sävelmistä tulee olemaan gregoriaaninen, muita ei ole määritelty.

Gunnar Idenstam on vapaa urkutaiteilija, säveltäjä, sovitaja ja kansamusiikko. Hän on opiskellut Tukholmassa ja Pariisissa. Idenstam on levyttänyt klassista urkumusiikkia, mutta myös kansanmusiikkia.

22. elokuuta ovat vuorossa Tonu Reimann (viulu), Teet Järvi (sello) ja Anne-Marie Grundstén (urut). Konsertissa kuullaan pääteoksena romantiikan ajan saksalaissäveltäjä Joseph Rheinbergerin solistinen Trio.

Trio on lähes kuin uruille sävelletty sinfonia, erittäin massiivinen teos, Anne-Marie Grundstén luonnehtii.

29. elokuuta esiintyvät Porin Kamarisolistit kokoonpanolla Marja From (viulu), Kari Lilja (viulu), Tuula Litmanen (alttoviulu), Vesa Vaahtoranta (sello), Arto Seppälä (oboe), Risto Litmanen (klarineti) ja Anneli Vaahtoranta (cembalo). Ohjelmistossa on mm. Bachia, Mozartia ja Marcelloa.

5. syyskuuta saadaan kuulla ainakin Mozartin Laudate Domine, Bachin sonaattia huilulle ja cembalolle sekä Merikantaa. Esiintyjinä ovat Pirkko Käkälä-Hellmann (laulu), Pentti Enqvist (huilu) ja Anne-Marie Grundstén (urut/cembalo). Konsertissa on laulumusiikkia,

jonka säestyssoittimena on joko urut tai cembalo.

12. syyskuuta sarjan päätöskonsertissa kuullaan Chopinia pianisti Janne Mertasen tulkitsemana. Mertanen on tullut tunnetuksi juuri Chopinin musiikin esittäjänä ja levyttäjänä. Mertasen ensilevytyksensä ilmestyi vuonna 1994. Mertanen on opiskellut Sibelius-Akatemiassa. Hän on voittanut kansainvälisen Chopin-kilpailun Darmstadtissa.

Kristiina Andreasson

Suvi-illan sävelhartaus Porin Teljän kirkossa

Konsertit sunnuntaisin klo 20. Vapaa pääsy, ohjelma 7 euroa

8.8. Pia Freund, sopraano
Kirsi Kiviharju, harppu

15.8. Gunnar Idenstam, urut
(Tukholma)

22.8. Tonu Reimann, viulu
Teet Järvi, sello
Anne-Marie Grundstén, urut

29.8. Porin Kamarisolistit

5.9. Pirkko Käkälä-Hellmann, laulu
(Tukholma)
Pentti Enqvist, huilu
Anne-Marie Grundstén, urut / cembalo

12.9. Janne Mertanen, piano

Musiikkimatkan vauhtia keski-ajalta

Keski-Porin kirkon kesä-illan iltamusiikit jatkuvat heinäkuun puoliväliin asti joka keskiviikko klo 19.30.

Juhannusviikon konsertissa 23. kesäkuuta Turun Mikaelin kirkon urkuri Marko Hakapää vie musiikkiselle matkalle 1400-luvulta tähän päivään.

Eri musiikkiaikakausia edustavat mm. säveltäjät Condrad Paumann, Domenico Zipoli, John Stanley, Alexandre Guilmant ja Matthias Nagel.

Hakapää valmistui musiikin maisteriksi vuonna 1996. Hän on nauhoittanut Yleisradiolle ja levyttänyt musiikkia Mikaelinkirkon vanhoilla ja uusilla urilla. Kesäkuun 30. päivän konsertissa Keski-Porin kirkon oma kanttori Juhani Romppanen johdattelee kuulijat Louis Viernin urkumusiikkiin. Vierne oli yksi ranskalaisen romantiikan ajan suurista säveltäjistä, joka vaikutti sävellystyylillään sinfonisen urkumusiikin kehitykseen Pariisissa 1800-luvun lopulla. Hän oli sokea säveltäjä, joka toimi Pariisin Notre Dame -katedraalin pääurkurina.

Keski-Porin kirkon holveissa on komea jälkikaiku.

Konsertissa kuullaan Viernin kolmas urkusinfonia fis-molli sekä neljä Fantasiakappaletta.

Heinäkuussa ulkomaisia vieraita

Urkutaiteilija James Johnson Yhdysvalloista konsertoi 7. heinäkuuta. Johnson soittaa 1500-luvun, barokin ja romantiikan ajan musiikkia. Illan säveltäjänimä ovat mm. Giovanni Gabriel, Francisco Peraza, J.S.

Bach ja Robert Schumann. Johnsonin omasta urkutuotannosta kuullaan vuonna 1998 valmistunut Grazer Caprice sekä Toccata.

James Johnson konsertoi vuosittain aktiivisesti ulkomailla. Hän on julkaissut kuusi CD-levyä sekä säveltänyt useita urku-, yksinlaulu- ja kamarimusiikkia.

kuoroiteksia. Keski-Porin iltamusiikkisarjan päätöskonsertissa 14. heinäkuuta esiintyvät suomalaissyntyinen, nykyisin Ruotsissa asuva mezzo-sopraano Helena Miilus ja puolalainen urkutaiteilija Wladyslaw Szymanski.

Miilus laulaa Tauno Marttisen laulusarjan "Elisabetin lauluja" sekä mm. puolalaista musiikkia. Miilus on tehnyt radio-ohjelmia Ruotsin radion kirkon kanavalle ja osallistunut solistina Tukholman suomalaisen seurakunnan levytykseen "Sydämeistäni kaikesta".

Musiikin tohtori Szymanski on konserttoinut urkusolistina laajasti, ja hän on tehnyt useita radio- ja TV-nauhoituksia sekä CD-levyjä. Urkuteosten lisäksi hän on säveltänyt vokaali- ja kamarimusiikkia.

Iltaamusiikkia Keski-Porin kirkossa keskiviikkoisin klo 19.30.

23.6. Marko Hakapää, urut.

30.6. Juhani Romppanen, urut

7.7. James Johnson, urut

14.7. Helena Miilus, sopraano
sekä Wladyslaw Szymanski, urut.

Sakarjan kirja teemana raamattuleirillä

Abo Akademin professori Antti Laato luennoi Sakarjan kirjan historiallisesta tilanteesta, teologisesta sanomasta ja kirjan merkityksestä Uudessa testamentissa lauantaina 14. elokuuta Junnilassa.

Laaton kolme luentoa ovat osa kaksipäiväistä raamattuleiristä, jonka järjestää Keski-Porin seurakunnan pienryhmät.

Raamattuleirin maksu koko ajalta on 27 euroa, joka sisältää opetuksen, majoituksen ja ruuat. Yhden päivän osallistujilta maksu

on pienempi. Ilmoittautumiset 11.8. mennessä seurakuntatoimistoon puh. 6238 826.

Yhteys nykypäivään

Sakarjan kirja sijoittuu historiallisesti siihen vaiheeseen, jolloin pieni joukko israelilaisia on päässyt palaamaan Jerusalemiin Babylonian pakkosiirtolaisuudesta. He ryhtyvät rakentamaan uudelleen temppliä. Noin 70 vuoden aikana Jerusalemin uskonnollinen elämä oli raunioitunut. Hen-

gellinen perintö oli kuitenkin talletettu sukupolvien ajan, ja nyt sillä oli mahdollisuus puhjeta kukkaan. Tilanne muistuttaa hieman Baltian maiden kohtaloa ja kristinuskon heräämistä henkiin siellä 1990-luvun alussa, toteaa Vanhan testamentin eksegetiikan professori Antti Laato.

Sakarjan kirja sanomana on se, että Jumala pitää huolta kansastaan. Katastrofien keskelläkin ihmiset oppivat huomaamaan,

että Jumala ei ole hyljännyt. Uuden testamentin kannalta Sakarjan kirja on myös merkittävä, koska evankeliumit liittyvät moniin kirjan sisältämiin ennustuksiin, Laato huomauttaa.

Ilmoittautuminen raamattuleirille 11.8. mennessä Keski-Porin seurakuntatoimistoon, puh. 6238826.

Malle-Leena Seppälä

Hautausmaalle vie monta porttia.

Hiljaisuuden maa

Astelen kaupungin vilinästä
vrehään lehdon rauhaan.
Kadun kohina vaimenee
kaukaiseksi humuksi ja lin-
tujen sirkutus valtaa tie-
noon.

Olen tullut Porin Vanhalle hautausmaalle. Merkityksellistä on, että se sijaitsee melkein elämän ytimessä, vilkkaiden kulkuväylien läheisyydessä. Rautaristit ja jykevät, rosoiset hautakivet kantavat muistoja. Puuvanhukset kurottuvat korkealle.

Aikojen saatossa

Avaan sateenvarjoni. Taivas itkee ja alkukesän viiveys pyyhkii ylitseni, mutta linnut ilakoivat. Eräs 3-vuotiaana kuolleen lapsen äiti on kirjoittanut, että hautausmaalla linnut laulavat usein, talvellakin, vaikka muualla tuntuvat olevan hiljaa.

Aika on kasvattanut muistokiviä. "Här hvilar..." Sanat kätkevät alleen monia kohtaloita. Eräässä haudassa lepäävät isä ja 2-vuotias poika, toisessa 17-vuotias tyttö. Sukuhautaan on haudattu monta vauvaa, joiden elämänliekki on jaksanut leipata vain joitakin päiviä. Vaahteran alla on kivi, josta enää kaksi sanaa erottuvat selvästi: "Rakas äitini".

Aikojen saatossa elämä on muut-

tunut paljon, mutta on myös paljon sellaista, joka nivoo ikäpolvia yhteen ja jonka on vaikea kuvitella muuttuvan. Aina on itketty, kun kuolema on ottanut omansa. On kysytty, miksi synnyttään, miksi kuolla ja mitä on kuoleman jälkeen. Se, että näihin kysymyksiin ei ole yhtä ainoaa vastausta, tuottaa kipua, mutta vain kivun kautta voi kasvaa sietämään epävarmuutta.

Tuntematon pelottaa

Syreenien alla on särkynyt risti, jossa on enkelin kohokuva. Rakkaan uskomisen enkelin huomaan on varmaankin lohduttanut surevaa. Silti kuolema on asia, joka hämmäntää ja pelottaa monia.

Mikä kuolemassa pelottaa? Sen tuntemattomuus varmaankin: mitä on rajan tuolla puolen? On inhimillistä pelätä tuntematonta, joka vääjäämättä lähestyy jokaista. Emme voi tavoittaa rajan taa menneitä; he eivät tule kertomaan kokemastaan - ainakaan siinä muodossa tai sillä kielellä, mihin olemme tottuneet.

Kuoleman arvaamattomuus pelottaa. Äkkikuolemat muistuttavat, kuinka ohuen langan varassa täällä ollaan. Myös kuoleman lopullisuus pelottaa; olemmehan syystäkin niin kiintyneet maanpäälliseen elämään ja läheisiimme.

Pelon syyksi on arveltu myös kuoleman piilottamista sairaaloihin. Vanhan hautausmaan asukkaiden elinaikana kuolema tuli keskelle arkea. Saateltiin enkelten syliin paljon kaiken ikäisiä, myös lapsia. Sairaudekseen niittivät kansaa. Lopun edessä jokainen silti lieenee hämillään, eläpä millaista aikakautta hyvänsä.

Usko voi lohduttaa, jos ajattelee taivasta kuoleman jälkeen. Yhtä hyvin se voi myös kauhistuttaa, jos mielessä on helvetin pelko. Armon sanoma on saattanut liian hentonatukehtua kauhukuvien alle. Kun astutaan alueelle, josta ei ole tietoa,

alkaa mielikuvitus tuottaa tarinoita. Kuolemaan liittyy paljon mystiikkaa.

Oma mummini, jo rajan taa siirtynyt, kertoi kulkeneensa nuorena kotipitäjällänsä aina vavisten hautausmaan ohi pimeällä. Luultavasti hän oli kuullut kauhutarinoita joltakin, jonka mielikuvitusta kalmiston hiljaisuus oli kiihottanut. Kuolema pelotti häntä vielä pitkään, kunnes se lopulta tuli kohti. Silloin siitä tuli lempeä ystävä, vapauttaja.

Elämä ja kuolema

Sade on lakannut. Alkaa kirkastua ja havahdun siihen, että on yhtäkkiä ihan hiljaista - linnutkin ovat hetken hiljaa. Hautausmaa on hiljaisuuden maa. Hiljaisuudessa syntyy tila muistella. Melskeen tuolla puolen nousevat myös kysymykset elämästä ja kuolemasta - ne kaikille ikäpolville yhteiset.

Hiljaisuus koetaan arjessa monesti ahdistavana. Aletaan kaivata "actionia", joka toisi unohduksen. Jos alkaa miettiä syntyä syviä, huolestuttavat muut: et kai ole vajoamassa synkkyteen, lähdepäs vähän ihmisten ilmoille, ostoksille, tuulettumaan! On tarve niittää ahdistus, joka kysyvän mieltä kaihtertaa.

Pakeneminen on mielen suojausmekanismi ja ajoittain tarpeellinenkin. Miellämme herkästi elämän janaksi, jonka alkupäässä on lapsen ensi parkaisu ja loppupäässä viimeinen henkäys, jonka haluaisi kuuluvan vain ryppyisen, väsyneen hahmon huulilta jossakin kaukana. Halutaan keskittyä näkyväseen, koska se tuntuu olevan helpommin hallittavissa.

Elämä ja kuolema asettautuvat kuitenkin sisäkkäin, limittäin ja lomittain. Niistä kumpikaan ei olisi olemassa ilman toista. Kuolema on eräänlainen syntymä uuteen ja tuntemattomaan. Elämä täällä kävisi lopulta mahdottomaksi, jos ei kuoltaisi ja tehtäisi tilaa tuleville.

Siitä silmänräpäyksestä kun uusi elämä alkaa, se lähtee kulkemaan kohti loppuaan. Ajan kokeminen muuttuu iän myötä; aikayksiköt aletaan mieltää eri tavalla. Lapselle on kärsimys, jos joutuu odottamaan puoli tuntia. Aikuiselle taas yksi vuosi voi olla kuin humahdus, hyvä jos huomaa vuodenaikojen vaihtumisen.

Lopulta voi vain todeta: koko elämä on kuin tuulen henkäys, niin ohikiitävä. Silti, vaikka haihdumme tomuksi, jätämme jälkiä maan päälle teoillamme ja sanoillamme. Muistot jäävät elämään. Hautausmaalla oksien havina ja lintujen laulu puhuvat kieltä, joka kertoo elämän jatkumisesta, kiertokulusta.

Suurin kaikista

Kuoleman läheisyys on rohkaissut monet elämään täydemmin ja pelkäämättä. Monelle se on kirkastanut suurimman kaikista: rakkauden voiman.

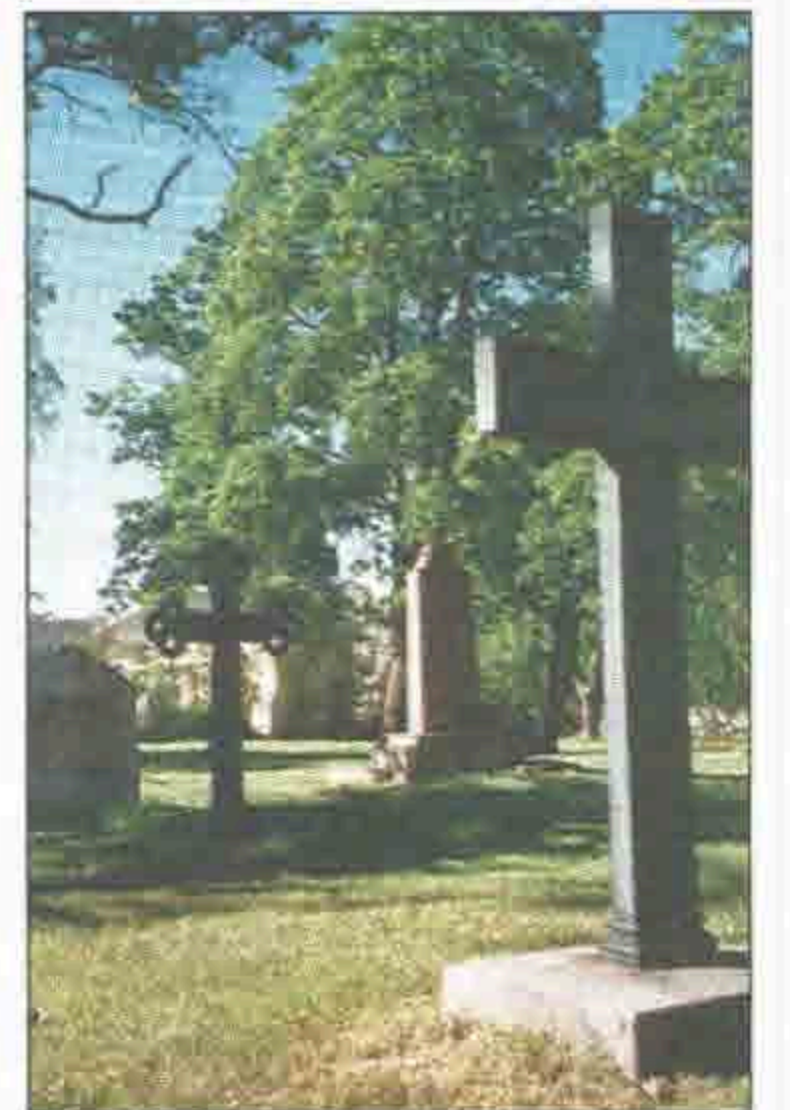
Ilman rakkautta elämä samuiksi kokonaan. On tärkeää jättää rakkauden jälkeä sydämiin, jotta ne alkaisivat säteillä ja maailma olisi jälkipolville parempi elää.

Hautausmaalla rakkauden jäljet näkyvät konkreettisesti hautamuistomerkeissä. Hautapaikka on monille tärkeä surun keskellä. Kun pois mennyttä ei voi nähdä, on olemassa paikka, jossa häntä voi ajatella. On heitäkin, joille hauta ei merkitse, vaan yksinomaan muisto, joka kulkee aina mukana. Muistoa ei voi riistää, vaikka hautakiviä potkittaisi ja kukkia revittäisi.

Kuolema tulee aina elävää lähelle toisten kuolemassa, aihetta ei siis voi väistää. Jos mysteerit askarruttavat, olisi parasta mennä rohkeasti kysymysten ytimeen. Niiden torjuminen aiheuttaa yleensä vain sen, että ne jäytävät pian mieltä entistä kiivaammin. Vaikka valmiita vastauksia ei ole, kysely avartaa ja opettaa nöyryty-

mään selittämättömyyksiä äärellä. Onneksi on hautausmaita, joilla saa rauhassa ajatella, tuntea ja muistaa.

Kukka-Maaria Koskinen

Vanhalla hautausmaalla on säilynyt rautaristejä ja kivipaaseja. Jotkut muistotekstitkin erottuvat.

Porin vanha hautausmaa sijaitsee Maantiekadun varrella lähellä vesitornia.

Hautausmaan vihki teologian tohtori Fredrik Lebell vuonna 1809. Vuoden 1890 jälkeen sinne on haudattu ainoastaan erityisluvilla.

Edelleen sieltä voi löytää satoja vanhoja hautamuistomerkkejä, paljon hyväkuntoisakin. Aluetta hoitavat Käppärän hautausmaan työntekijät. Se on päätetty ottaa uudelleen käyttöön uurnahautausmaana. Rakentaminen alkoi todennäköisesti vuonna 2007.